

Zamawiający:

Urząd Miejski w Pyskowicach

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
DLA TERENU POŁOŻONEGO PRZY UL. KARD. STEFANA WYSZYŃSKIEGO**

Czerwiec 2017r.

Spis treści

- 1. Wstęp**
  - 1.1. Przedmiot opracowania
  - 1.2. Podstawa prawna opracowania prognozy
  - 1.3. Cel i zakres prognozy
  - 1.4. Metodyka, materiały wykorzystane do sporządzenia prognozy
  - 1.5. Powiązania z innymi dokumentami na poziomie UE, kraju i regionu
- 2. Ogólna charakterystyka i lokalizacja terenu objętego opracowaniem**
- 3. Charakterystyka środowiska obszaru**
  - 3.1. Położenie fizyczno – geograficzne, geomorfologia terenu
  - 3.2. Warunki geologiczne
  - 3.3. Warunki hydrogeologiczne
  - 3.4. Hydrografia terenu
  - 3.5. Klimat i warunki meteorologiczne
  - 3.6. Zasoby przyrodnicze i krajobrazowe
  - 3.7. Zasoby kulturowe i zabytki
  - 3.8. Jakość powietrza
  - 3.9. Hałas
  - 3.10. Promieniowanie elektromagnetyczne
  - 3.11. Obszary chronione i wymagające ochrony
- 4. Uwarunkowania ekofizjograficzne**
- 5. Ustalenia projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Pyskowice**
- 6. Ustalenie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego**
  - 6.1. Przeznaczenie terenów objętych projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
  - 6.2. Ustalenia projektu mpzp określające zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego
  - 6.3. Ustalenia szczegółowe dla poszczególnych terenów objętych projektem mpzp, mające wpływ na środowisko.
- 7. Kierunki i przewidywana intensywność niepożądanych przekształceń i degradacji środowiska przy dotychczasowym użytkowaniu i zagospodarowaniu obszaru, w sytuacji braku planu – wariant „0”.**
- 8. Identyfikacja oddziaływań związanych z planowanymi funkcjami obszaru**
- 9. Prognoza oddziaływania realizacji ustaleń projektu planu na komponenty środowiska.**
  - 9.1. Wody powierzchniowe i podziemne

- 9.2. Klimat
- 9.3. Gleby
- 9.4. Powietrze atmosferyczne
- 9.5. Klimat akustyczny
- 9.6. Promieniowanie elektromagnetyczne niejonizujące
- 9.7. Odpady
- 9.8. Zasoby przyrodnicze
- 9.9. Krajobraz

10. Zagrożenia związane z ustaleniami planu

11. Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

12. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

13. Prognozowany wpływ ustaleń planu na ryzyko wystąpienia poważnych awarii

14. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru natura 2000 oraz integralność tego obszaru

15. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

15.1. Analiza zgodności użytkowania i zagospodarowania terenów z ustaleniami miejscowego planu oraz dynamiki zmian w strukturze użytkowania

15.2. Ocena skutków realizacji planu na środowisko

16. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.

17. Bibliografia.

WSTĘP

1.1. Przedmiot opracowania

Przedmiotem niniejszego opracowania jest identyfikacja i analiza prognozowanych oddziaływań na środowisko ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie uchwały Rady Miejskiej w Pyskowicach Nr XLII/331/2014 z dnia 30 kwietnia 2014 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego przy ul. Kard. Stefana Wyszyńskiego.

1.2. Podstawa prawna opracowania prognozy

Podstawę prawną sporządzenia prognozy stanowią przepisy:

- 1) ustawy z dnia 27 marca 2003 roku *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r. , poz. 788 z późn. zm.),
- 2) ustawy z dnia 3 października 2008 roku *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2016 Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.),
- 3) ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku *Prawo ochrony środowiska* (tekst jedn. Dz. U. 2017 r., poz. 519),
oraz na szczeblu międzynarodowym:
  - 1) Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko,
  - 2) Dyrektywy 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska.

1.3. Cel i zakres prognozy

Podstawowym celem niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko jest analiza rodzaju i zakresu możliwych oddziaływań na środowisko zawartych w ustaleniach projektu planu miejscowego, jak również wskazanie rozwiązań planistycznych zoptymalizowanych dla stanu środowiska, poprzez:

- identyfikację i ocenę najbardziej prawdopodobnych wpływów ustaleń planu na biofizyczne i zdrowotne komponenty środowiska przedmiotowego obszaru,
- eliminację lub optymalizację rozwiązań i ustaleń planu niewskazanych ze względu na ewentualne negatywne skutki dla środowiska lub zagrożenie dla zdrowia mieszkańców,
- pełne poinformowanie podmiotów planu, tj. wnioskodawców, społeczności lokalnej lub organów samorządu o skutkach wpływu ustaleń planu dla środowiska przyrodniczego.

Obowiązek sporządzenia niniejszego opracowania wynika z przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 roku *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.

Stosownie do art. 46 pkt 1) ww. ustawy, projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. W ramach tego postępowania, zgodnie z art. 51 ust. 1, organ opracowujący projekt miejscowego plan zagospodarowania przestrzennego jest zobowiązany do sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko, z uwzględnieniem wytycznych zawartych w art. 51 ust. 2 ustawy, zgodnie z którymi prognoza oddziaływania na środowisko:

1) zawiera:

- a) *informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,*
- b) *informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,*
- c) *propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,*
- d) *informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,*
- e) *streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;*

2) *określa, analizuje i ocenia:*

- a) *istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,*
- b) *stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,*
- c) *istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,*
- d) *cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,*
- e) *przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne*

- *z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;*

- 3) przedstawia:
- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
  - b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Gliwicach.

Niniejsze opracowanie zawiera określone w ww. uzgodnieniach aspekty, mogące mieć wpływ na stan środowiska naturalnego, życia i zdrowia ludzi, sposobu odprowadzania ścieków, ochrony wód podziemnych i wód powierzchniowych, zaopatrzenia w wodę oraz lokalizacji na terenach zabudowy mieszkaniowej anten nadawczych i stacji bazowych telefonii komórkowej. Podano również rodzaj przeznaczenia i zagospodarowania terenów inwestycyjnych, sposobu ich zaopatrzenia w ciepło, rozwiązań gospodarki odpadami i budowy zbiorników retencyjnych.

W prognozie przeprowadzono również analizę wzajemnego oddziaływania planowanego zagospodarowania obszarów objętych planem oraz terenów sąsiednich, a także wskazano zagrożenia wynikające z potencjalnych skumulowanych oddziaływań planowanego i istniejącego zagospodarowania tych terenów. Ponadto uwzględniono ocenę wpływu realizacji ustaleń planu na wartości przyrodnicze, pod kątem zachowania terenów czynnych przyrodniczo oraz na możliwości utrzymania lub poprawy systemu terenów zieleni w mieście.

Prognoza opracowana została w języku niespecjalistycznym, co stanowi o przystępności zawartych w niej informacji dla wnioskodawców i osób zainteresowanych.

1.4. Metodyka, materiały wykorzystane do sporządzenia prognozy

Prognozę oddziaływania na środowisko Planu sporządzono przy zastosowaniu metod opisowych dotyczących charakterystyki istniejącego stanu zasobów środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem przewidywanych znaczących oddziaływań oraz obszarów prawnie chronionych i tendencji niektórych zjawisk, procesów przyrodniczych. Wykorzystano również metody analityczne, badania fizyczne, analizy map, zdjęć lotniczych i satelitarnych, zbiory statystyczne i meteorologiczne.

W pierwszej kolejności zdefiniowano zakres przestrzenny prognozy oraz stworzono ramy dla analizy i oceny obszaru badań, celem określenia powiązań i zależności obszaru objętego projektem planu z otoczeniem oraz oddziaływań, których przewidywany wpływ na środowisko może mieć niepożądane skutki. Następnie określono kierunki w zakresie optymalizacji rozwiązań dla obszarów funkcjonalnych przyjętych w projekcie planu.

Istotnym elementem okazało się wskazanie metod monitorowania zjawisk zachodzących w analizowanych obszarach oraz skuteczności prowadzonej dla nich polityki ekologicznej.

Na podstawie analizy uwarunkowań środowiskowych, obejmujących zwłaszcza stopień wrażliwości i podatności środowiska na degradację oraz ustaleń planu dotyczących projektowanych sposobów użytkowania i zagospodarowania terenów – dokonano weryfikacji rozwiązań planistycznych oraz wskazano obszary oraz tereny o różnej wadze skutków środowiskowych.

Ponadto w prognozie uwzględniono informacje zawarte w dokumentach powiązanych z projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu gminy Pyskowice w rejonie ul. Kard. Stefana Wyszyńskiego w tym:

- „Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Pyskowice” uchwalonego uchwałą nr XLI/325/2014 z dnia 26 marca 2014 r.,
- „Warunki ekofizjograficzne miasta Pyskowice” Przedsiębiorstwo Usługowe „GEO- GRAF” 41-303 Dąbrowa Górnicza, Al. Piłsudskiego 30/34, marzec 2004
- „Program ochrony środowiska dla gminy Pyskowice” Beskidzki Fundusz Ekorozwoju, Bielsko-Biała, maj 2004.

1.5. Powiązania z innymi dokumentami na poziomie UE, kraju i regionu

Prognoza oddziaływania na środowisko tworzona jest w oparciu, m.in. o ustalenia innych dokumentów na szczeblu międzynarodowym, krajowym, regionalnym i lokalnym. W dokumentach tych istotne miejsce zajmują zagadnienia ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju. Wśród nich wyróżnić należy:

Dokumenty na poziomie unijnym:

❖ PROGRAM DZIAŁAŃ WSPÓLNOTY EUROPEJSKIEJ

Wśród kluczowych dokumentów należy wyróżnić Program Działań Wspólnoty Europejskiej w Dziedzinie Środowiska. Okres obowiązywania szóstego EAP zakończył się w lipcu 2012 r., lecz wciąż trwa wdrażanie wielu działań i środków w ramach tego programu. W przeprowadzonej przez Komisję Europejską ocenie końcowej realizacji szóstego EAP stwierdza się, że program ten wpłynął na poprawę stanu środowiska i wyznaczył nadrzędny kierunek strategiczny polityki ochrony środowiska.

Powstaniu projektu 7. EAP towarzyszą odmienne warunki – jednym z nich kryzys gospodarczy – dlatego też

siódmy program nie jest prostą kontynuacją dotychczasowych działań, ale powinien skupiać się na osiągnięciu celów w sposób ekonomicznie efektywny. Planuje się, że dokument zostanie przyjęty w procesie kodecycji jeszcze w tym roku.

W siódmym Programie zostało zaproponowanych dziewięć celów priorytetowych, obejmujących priorytety tematyczne:

- Cel priorytetowy 1: ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego UE,
- Cel priorytetowy 2: Przekształcenie UE w zasobooszczędną, zieloną i konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną,
- Cel priorytetowy 3: Ochrona obywateli UE przed związanymi ze środowiskiem naciskami i zagrożeniami dla zdrowia i dobrostanu,

w tym priorytety w zakresie sprzyjających uwarunkowań prawnych:

- Cel priorytetowy 4: Maksymalizacja korzyści płynących z prawodawstwa UE w zakresie ochrony środowiska,
- Cel priorytetowy 5: Poprawa dowodów stanowiących podstawę polityki ochrony środowiska,
- Cel priorytetowy 6: Zabezpieczenie inwestycji na rzecz polityki ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianie klimatu oraz urealnienie cen,
- Cel priorytetowy 7: Lepsze uwzględnianie problematyki ochrony środowiska i większa spójność polityki

oraz priorytety w zakresie podejmowania wyzwań o charakterze lokalnym, regionalnym i globalnym:

- Cel priorytetowy 8: Wspieranie zrównoważonego charakteru miast UE,
- Cel priorytetowy 9: Zwiększenie skuteczności działań unijnych mających na celu stawienie czoła wyzwaniom związanym z ochroną środowiska i klimatem na poziomie regionalnym i globalnym.

❖ **„EUROPA 2020 – strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu”.**

To nowy, długookresowy program rozwoju społeczno – gospodarczego Unii Europejskiej na lata 2010-2020. Został zatwierdzony przez Radę Europejską 17 czerwca 2010 r., zastępując w ten sposób realizowaną w latach 2000-2010 Strategię Lizbońską. Nowa strategia otworzyła dyskusję na temat przyszłości gospodarki wspólnotowej oraz kierunków rozwoju Unii Europejskiej, bazując na doświadczeniach Strategii Lizbońskiej, której porażkę upatrywano zwłaszcza w zbyt obszernym programie, słabej koordynacji i sprzecznych celach oraz braku politycznej determinacji ze strony Państw Członkowskich. Przewodniczącego Komisji Europejskiej José Manuel Barroso temat ww. strategii wypowiedział się następująco: *„Europa 2020 to unijna strategia wzrostu na najbliższe dziesięciolecie. W zmieniającym się świecie UE potrzebna jest inteligentna i zrównoważona gospodarka sprzyjająca włączeniu społecznemu. Równoległa praca nad tymi trzema priorytetami powinna pomóc UE i państwom członkowskim w uzyskaniu wzrostu zatrudnienia oraz zwiększeniu produktywności i spójności społecznej. Unia wyznaczyła sobie konkretny plan obejmujący pięć celów – w zakresie zatrudnienia, innowacji,*

edukacji, włączenia społecznego oraz zmian klimatu/energii – które należy osiągnąć do 2020 r. W każdym z tych obszarów wszystkie państwa członkowskie wyznaczyły z kolei własne cele krajowe. Konkretnie działania na poziomie zarówno unijnym, jak i krajowym wzmocniają realizację strategii.”

Dokumenty na poziomie krajowym:

❖ KONSTYTUCJA RZECZPOSPOLITEJ POLSKI z dnia z dnia 2 kwietnia 1997 r.

W Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej znaleźć można szereg postanowień, które w sposób bezpośredni odnoszą się do ochrony środowiska. Największe jednak znaczenie ma **art. 5 Konstytucji RP**, który stanowi, iż **„Rzeczpospolita Polska (...) strzeżenie dziedzictwa narodowego oraz zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju”**

Oznacza to, iż jedną z podstawowych funkcji państwa polskiego jest zapewnienie ochrony środowiska, a u podstaw realizacji tej i innych funkcji leży zasada **zrównoważonego rozwoju** (ang. *sustainable development*) – takiego rozwoju społeczno – gospodarczego, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, poprzez zapewnienie dostępu do zasobów zarówno odnawialnych, jak i nieodnawialnych, wzrostu jakości życia w czystym i naturalnym środowisku, wzrostu ekonomicznego dokonywanego się poprzez bardziej efektywne wykorzystanie surowców i innych zasobów przyrody, racjonalizację zużycia energii i pracy, a także rozwój proekologicznych technologii oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego – w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń.

Kryteria zrównoważonego rozwoju powinny być uwzględniane we wszystkich dokumentach związanych z planowaniem przestrzennym, jak również w politykach, strategiach, planach lub programach obejmujących strategiczne sektory gospodarki. Do pojęcia trwałego i zrównoważonego rozwoju odwołują się ponadto traktaty Unii Europejskiej oraz liczne dokumenty i umowy międzynarodowe, w tym dokumenty ratyfikowane przez Polskę. Zgodnie z art. 74 KRP ochrona środowiska jest obowiązkiem władz publicznych, które prowadzą politykę zapewniającą bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom, jak również wspierają działania obywateli na rzecz ochrony i poprawy stanu środowiska. Jednocześnie każdy obywatel ma prawo do informacji o stanie i ochronie środowiska. Z kolei art. 86 wskazuje, iż każdy obywatel obowiązany jest do dbałości o stan środowiska i ponosi odpowiedzialność za spowodowane przez siebie jego pogorszenie. Zasady tej odpowiedzialności określa ustawa Prawo ochrony środowiska.

❖ POLSKA 2025. Długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju.

Dokument ten został opracowany jako rządowa strategia rozwoju. Jest to pierwszy w Polsce plan o takim charakterze, a jego uszczegółowieniem jest pożądana wizja Polski w roku 2025. Strategia określa podstawy i związki dla rozwoju wiążące politykę społeczną, gospodarczą, ochrony środowiska oraz gospodarki

przestrzennej i regionalnej w Polsce. Cel nadrzędny wyznaczyła koncepcja trwałego i zrównoważonego rozwoju wraz z przyjętym paradygmatem ładu społecznego, opartym na poszanowaniu praw człowieka, akceptacji wartości rodziny, realizacji zasady subsydiarności oraz dbałości państwa o wspólne dobro, o tożsamość narodową i suwerenność.

Dokument Polska 2025 zakłada upodabnianie się struktury gospodarki polskiej do struktury gospodarek w wysoko rozwiniętych krajach Unii Europejskiej. Jednak z uwagi na odmienną uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych w stosunku do innych państw członkowskich założono, że realizacja i ew. weryfikacja stworzonych celów i zadań strategii będzie uzależniona od indywidualnej polityki państwa polskiego. Pomimo otwartego charakteru, strategia uzyskała jednocześnie status dokumentu nadrzędnego nad wszelkimi dokumentami planistycznymi, strategiami krótko i średnio terminowymi, politykami i programami sektorowymi opracowywanymi przez organy administracji publicznej.

Kontekst zasady zrównoważonego rozwoju został ujęty m.in. w odniesieniu do procesów związanych z rozwojem społeczno – gospodarczym, który powinien dokonywać się w sposób jak najmniej zagrażający środowisku, przy czym pojęcie „środowiska” rozumiane jest tutaj szeroko, gdzie elementem środowiska jest nie tylko świat przyrodniczy, ale również człowiek – jako integralna jego część. W konsekwencji, jako jeden z priorytetów, wskazano sukcesywne eliminowanie działań gospodarczych szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi oraz promowanie gospodarowania „przyjaznemu” środowisku, zmianę modelu produkcji i modelu konsumpcji oraz przywracanie środowiska do właściwego stanu wszędzie tam, gdzie nastąpiło naruszenie równowagi przyrodniczej. Ochrona i racjonalne kształtowanie środowiska przyrodniczego jest bowiem jednym z niezbędnych warunków do zapewnienia człowiekowi egzystencji w czystym i naturalnym środowisku, które stanowi jednocześnie element dynamicznego rozwoju społeczno – gospodarczego.

❖ **POLITYKA EKOLOGICZNA PAŃSTWA**

Polityka ekologiczna to dokument strategiczny, który poprzez określenie celów i priorytetów ekologicznych wskazuje kierunek działań koniecznych dla zapewnienia właściwej ochrony środowisku naturalnemu. Wśród priorytetów polityki ekologicznej zawarto m.in. następujące działania:

- wspieranie platform technologicznych i ekoinnowacyjności w ochronie środowiska,
- przywrócenie podstawowej roli miejscowym planom zagospodarowania przestrzennego, jako podstawy lokalizacji inwestycji,
- zwiększenie retencji wody,
- opracowanie krajowej strategii ochrony gleb,
- promocja wykorzystania metanu z pokładu węgla,
- ochrona atmosfery,
- ochrona wód,

- gospodarka odpadami,
- modernizacja systemu energetycznego.

Oprócz powyższych dokumentów, szczególne znaczenie w kształtowaniu nowej polityki ekologicznej mają m.in.:

- ❖ **Krajowy plan gospodarki odpadami,**
- ❖ **Krajowy program zwiększenia lesistości,**
- ❖ **Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych,**
- ❖ **Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej.**

Dokumenty na poziomie regionalnym:

- ❖ **Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego – Śląskie 2020.**

Strategia jest narzędziem realizacji polityki rozwoju województwa i wypracowanym konsensusem pomiędzy interesami poszczególnych aktorów regionalnych, różnymi celami rozwoju wszystkich partnerów, a także uwarunkowaniami zewnętrznymi i wewnętrznymi, które determinują działania prowadzone w regionie. Stanowi informację o prowadzonej polityce rozwoju zarówno dla mieszkańców regionu jak i dla innych partnerów: województw, administracji rządowej czy inwestorów chcących podjąć działania w regionie.

Sformułowana w Strategii „Śląskie 2020” wizja rozwoju podkreśla konieczność podniesienia jakości usług publicznych, rozwój gospodarczy regionu, a jednocześnie stanowi kontynuację już realizowanych kierunków rozwoju województwa. Zakłada, że województwo śląskie w roku 2020 będzie regionem zapewniającym dostęp do usług publicznych o wysokim standardzie, o nowoczesnej i zaawansowanej technologicznie gospodarce oraz istotnym partnerem w procesie rozwoju Europy.

- ❖ **Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego**

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego jest dokumentem o charakterze strategicznym dla kształtowania przestrzeni województwa, określającym koncepcję podstawowych elementów przyszłej struktury przestrzennej województwa i powiązań funkcjonalnych między jego elementami. Plan formułuje zasady realizujące politykę przestrzenną województwa i organizujące jego strukturę przestrzenną, a ponadto uwzględnia ustalenia strategii rozwoju województwa oraz ustalenia koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju i programy zawierające zadania rządowe służące realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym. Plan jest adresowany do szerokiego grona odbiorców, obejmującego podmioty samorządowe, rządowe i pozarządowe, środowiska gospodarcze, stowarzyszenia, organizacje społeczne oraz wszystkich obywateli zainteresowanych przyszłością tego obszaru.

❖ **Program Ochrony Środowiska Województwa Śląskiego**

Dokument zawiera diagnozę stanu środowiska oraz cele, kierunki działań i zadania, których realizacja zapewni poprawę i ochronę jego stanu. Długoterminowy cel programu sformułowano następująco: „*Rozwój województwa, w którym możliwy jest postęp ekonomiczny i społeczny w harmonii z wymogami ochrony środowiska*”.

❖ **Plan gospodarki odpadami dla województwa śląskiego**

Plan zawiera analizę i charakterystykę gospodarki wszelkimi odpadami powstającymi na terenie regionu oraz przywożonymi do województwa śląskiego. Zadaniem planu jest m.in. umożliwienie koordynacji działań gmin i powiatów w zakresie regionalnych bądź ponadlokalnych systemów gospodarki odpadami.

Istotnym elementem dokumentu są prognozowane zmiany w zakresie gospodarki odpadami oraz kierunki działań w zakresie zapobiegania powstawania odpadów oraz na rzecz zmniejszenia zagrożenia środowiska. Zdefiniowano kryteria rozmieszczenia obiektów przeznaczonych do gospodarowania odpadami oraz mocy przerobowych przyszłych instalacji do przetwarzania odpadów. Określono regiony gospodarki odpadami komunalnymi, podano wykaz regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych w poszczególnych regionach oraz instalacji przewidzianych do zastępczej obsługi tych regionów, względnie ich zamykania. W planie zawarto również informacje o strategicznej ocenie oddziaływania planu na środowisko oraz określono metody monitorowania działań.

Dokumenty na poziomie lokalnym:

❖ **Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.**

Ustalenia projektu miejscowego planu są zgodne z ustaleniami „Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Pyskowice” przyjętego uchwałą nr XLI/325/2014 Rady Miejskiej w Pyskowicach z dnia 26 marca 2014 r.

❖ **Program ochrony środowiska.**

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Pyskowice” oraz „Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Pyskowice” stanowią podstawowe narzędzia prowadzenia polityki ekologicznej w Gminie. Określają on politykę środowiskową, ustalają cele i zadania środowiskowe oraz szczegółowe programy zarządzania środowiskowego, odnoszące się do aspektów środowiskowych, usystematyzowanych według priorytetów.

POŚ jest zgodny ze strategicznymi założeniami rozwoju Miasta Pyskowice, stworzonymi na podstawie przyjętej misji uwzględniającej potencjał własny i możliwości rozwoju: „Pyskowice – atrakcyjnym i przyjaznym do zamieszkania oraz wypoczynku ośrodkiem, łączącym wartości kulturowe i przyrodnicze z możliwością nowoczesnego inwestowania w oparciu o układ komunikacji drogowej i kolejowej.”

Projekt planu miejscowego uwzględnia w.w. strategiczne założenia rozwoju gminy, obejmujące między innymi

następujące zadania strategiczne:

1. Strefy inwestycyjne:
  - przystosowanie i uaktywnienie terenów inwestycyjnych.
2. Miejsce życia mieszkańców:
  - poprawa ekologii i ochrony środowiska (w tym m.in. rekultywacja i rewitalizacja zdegradowanych terenów przemysłowych oraz unieszkodliwianie odpadów),
  - usprawnienie „polityki mieszkaniowej”,
  - usprawnienie funkcjonowania układu uliczno – drogowych,
  - przystosowanie budynków miejskich do zmiany ich funkcjonowania,
3. Środowisko dla przedsiębiorców,
  - uaktywnienie terenów inwestycyjnych,
  - rozwój małej i średniej przedsiębiorczości na bazie lokalnych programów inwestycyjnych.

Wśród **celów i zadań środowiskowych ujętych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Pyskowice**, wyróżnić należy:

- 1) W zakresie ochrony wód i gospodarki wodno – ściekowej:
  - a) przywrócenie czystości wód powierzchniowych,
  - b) ochrona zasobów wód podziemnych oraz
  - c) zapewnienie mieszkańcom wody o wysokiej jakości,- realizowane poprzez cele i zadania krótkoterminowe:
  - a) rozbudowa sieci kanalizacyjnej sanitarnej i deszczowej (budowa kanalizacji sanitarnej w gminie, modernizacja istniejącej sieci kanalizacyjnej, budowa rurociągu tłoczego lub modernizacja oczyszczalni ścieków w Pyskowicach, budowa kanalizacji deszczowej wraz z podczyszczalniami wód deszczowych,
  - b) ograniczenie ilości ścieków nieoczyszczonych (uregulowania w zakresie gospodarki wodno – ściekowej i racjonalnego gospodarowania wodą),
  - c) poprawa zaopatrzenia ludności w wodę oraz ograniczenie strat wody (budowa sieci wodociągowej oraz modernizacja istniejącej sieci),
  - d) ochrona wód powierzchniowych i podziemnych (budowa przydomowych oczyszczalni ścieków, ewidencja starych studni kopanych, ustalenie aktualnego sposobu korzystania ze studni, uregulowanie koryta rzeki Dramy);
- 2) W zakresie ochrony powierzchni ziemi i gleb:
  - a) poprawa jakości środowiska pod względem ziemi i gleb, w tym zwiększenie atrakcyjności Gminy,
  - b) racjonalne użytkowanie zasobów naturalnych,- realizowane poprzez cele i zadania krótkoterminowe:

- a) ochrona gleb użytkowanych rolniczo,
  - b) zapobieganie zanieczyszczeniom gleb,
  - c) zagospodarowanie terenu w sposób racjonalny
  - d) rekultywacja terenów zdegradowanych i rewitalizacja terenów przemysłowych;
- 3) W zakresie ochrony przeciwpowodziowej, jako cel długoterminowy, przyjmuje się minimalizację zagrożeń spowodowanych klęskami powodzi, realizowany poprzez cele i zadania krótkoterminowe obejmujące ochronę przeciwpowodziową (opracowanie programu ochrony przed powodzią, w tym wyłączenie terenów z zabudowy);
- 4) W zakresie gospodarki odpadami, jako cel długoterminowy, przyjmuje się ograniczenie do minimum uciążliwości odpadów dla środowiska przy maksymalnym ich wykorzystaniu gospodarczym, realizowany poprzez cele i zadania krótkoterminowe obejmujące:
- a) usystematyzowanie gospodarki odpadami,
  - b) wzrost stopnia odzysku i recyklingu odpadów,
  - c) ograniczenie uciążliwości odpadów dla środowiska,
  - d) podnoszenie świadomości mieszkańców.
- 5) W zakresie ochrony powietrza atmosferycznego:
- a) ograniczenie emisji zanieczyszczeń z procesów spalania paliw,
  - b) ograniczenie emisji ze źródeł komunikacyjnych,
- realizowane poprzez cele i zadania krótkoterminowe:
- a) ograniczenie niskiej emisji i zapotrzebowania na energię ciepłą,
  - b) ograniczenie emisji zanieczyszczeń ze źródeł energetycznych i przemysłowych,
  - c) termomodernizacja budynków wraz z modernizacją systemów grzewczych,
  - d) realizacja programu wykorzystania odnawialnych źródeł energii,
  - e) modernizacja systemu komunikacyjnego,
  - f) poprawa stanu technicznego dróg, modernizacja nawierzchni dróg gminnych,
  - g) budowa i organizacja tras rowerowych;
- 6) W zakresie ochrony przed hałasem, jako cel długoterminowy, przyjmuje się zapewnienie sprzyjającego komfortu akustycznego środowiska, realizowany poprzez cele i zadania krótkoterminowe obejmujące:
- a) ograniczenie hałasu komunikacyjnego,
  - b) tworzenie terenów wolnych od oddziaływań akustycznych związanych z przemysłem i komunikacją.

Ustalenia projektu planu miejscowego zagospodarowania przestrzennego fragmentu Gminy Pyskowice w rejonie ul. Kard. Stefana Wyszyńskiego wpisują się w cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Pyskowice i są komplementarne względem jego zapisów.

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA I LOKALIZACJA TERENU OBJĘTEGO OPRACOWANIEM

Obszar objęty projektem miejscowego planu dotyczy fragmentu Gminy Pyskowice w rejonie ul. Kard. Stefana Wyszyńskiego i obejmuje tereny zlokalizowane po północnej stronie drogi krajowej DK 94 (ul. Bytomska), po wschodniej stronie drogi wojewódzkiej nr 901 (ul. Wyzwolenia), od wschodu granicą podziału administracyjnego pomiędzy Gminami Pyskowice i Zbrosławice, od północy terenami otwartymi rolnymi o łącznej powierzchni ok. 100 ha.

Obszar wzdłuż drogi krajowej DK 94, charakteryzuje się wysokimi walorami krajobrazowymi i kulturowymi. Otwarte tereny zielone, stanowią panoramę ekspozycyjną dla krajobrazu, a zwłaszcza dla starówki Pyskowice.

Części opracowania przeważa zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i zagrodowa, natomiast tereny usług i produkcji stanowią nieznaczny stopień zainwestowania terenu. Zabudowa koncentruje się głównie wzdłuż ul. Kard. Stefana Wyszyńskiego, stanowiąc zespół wartościowych historycznie obiektów i zespołów zabudowy.

Część opracowania stanowią tereny użytków III i IV klasy bonitacyjnej, częściowo odłogowane.

3. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA OBSZARU

3.1. Położenie fizycznogeograficzne, geomorfologia terenu

Zgodnie z podziałem na jednostki geomorfologiczne obszar opracowania zlokalizowany jest w obrębie mezoregionu **Kotlina Raciborska**, która położona jest po obu stronach górnej Odry, pomiędzy Wyżyną Śląską na wschodzie a Płaskowyżem Głubczyckim na zachodzie i Równiną Niemodlińską na północnym zachodzie. Mezoregion jest najdalej na południe wysuniętą częścią Niziny Śląskiej, która rozciąga się wzdłuż biegu Odry na terenie powiatu wodzisławskiego i raciborskiego oraz dalej na północ w kierunku Kędzierzyna - Koźła i Krapkowic. Północno – wschodnią część Kotliny Raciborskiej przecina Kanał Gliwicki.

Powierzchnia Kotliny osiąga wysokości nieco poniżej 200 m n.p.m. Obszar ten jest bardzo słabo urozmaicony z przewagą rzeźby równinnej o różnicach wysokości z reguły nie przekraczających 3 metrów, a niewielkie urozmaicenia w rzeźbie tworzą zagłębienia w formie meandrycznych starorzeczy, często wypełnionych wodą lub podmokłych. Charakterystycznymi formami geomorfologicznymi w dolinie Odry są dwie tarasy akumulacyjne: zalewowy, który sięga 0,5 - 2,0 metrów nad poziomem rzeki oraz nadzalewowy, który sięga 4 – 7 metrów nad poziomem rzeki. Dno kotliny budują osady holoceniowe i są to utwory gliniaste i pyłowe, rzadziej ilaste i piaszczyste o zróżnicowanej miąższości, natomiast pod nimi zalegają osady okrucowe w postaci piasków i żwirów.

Wg K. Klimek i L. Starkel (1972) obszar opracowania przynależy do regionu Wysoczyzny Przywżyenne subregion **Wysoczyzna Czechowicka**. Wysoczyzna Czechowicka leży na południe od Dramy. Płaskie lub faliste wierzchowiny wysoczyzn leżą w wysokości ok. 250-255 m n.p.m. Opadają one zazwyczaj stromym stokiem do otaczających je dolin. Krawędzie wysoczyzn w wielu miejscach rozcięte są głębokimi dolinami dopływów rzek głównych, co nadaje rzeźbie charakter pagórkowaty. W podłożu osadów plioceniowych i czwartorzędowych zalegają opisane wyżej osady triasu. Strop podłoża czwartorzędowego leży w wysokości od 140 do 240 m n.p.m. W spągu

osadów czwartorzędowych występują zazwyczaj piaski lub żwiry fluwioglacjalne przykryte gliną morenową miejscami o znacznej miąższości. Ponad dolnym poziomem gliny morenowej występują osady piaszczysto-żwirowe lub ilaste, przykryte drugim poziomem gliny morenowej. Ta ostatnia buduje duże powierzchnie wysoczyzn. Górną glinę morenową pokrywają miejscami piaski. Doliny rozcinające poziom wysoczyznowy mają płaskie i miejscami podmokłe dna ograniczone stromymi zboczami. Zawilgocenia powierzchni, płytkie zaleganie poziomu wód gruntowych lub wypływy wody mogą pojawiać się na stokach na kontakcie utworów gliniastych i piaszczystych. W podłożu osadów dolinnych występują zazwyczaj głębokie formy erozyjne, wycięte w osadach przedczwartorzędowych.

3.2. Warunki geologiczne

Zgodnie z materiałami archiwalnymi obszar opracowania budują utwory karbonu, triasu, trzeciorzędu i czwartorzędu. Karbon na przedmiotowym terenie wykształcony jest w postaci naprzemianległych ławic ilowców, mułowców i piaskowców z pokładami węgla. Udział piaskowców jest niewielki i dochodzi do ok. 25%. Piaskowce są drobnoziarniste, silnie zwięzłe o spoiwie ilasto – krzemionkowym.

Osady triasu reprezentowane są głównie przez piaskowce o różnym stopniu zwięzłości oraz ility pstry stratygraficznie zaliczane do pstrygo piaskowca, przykryte osadami wapienia muszlowego tj. silnie spękanymi wapieniami i dolomitami z nielicznymi wkładkami ilów i margli.

Osady trzeciorzędu wykształcone są jako przewarstwiające się nawzajem ławice ilów, piasków, wapieni i margli. Wyżej w profilu trzeciorzędu zalegają ilowce i ility margliste oraz margle glaukonitowe przykryte ilowcami z anhydrytem i przewarstwieniami gipsów krystalicznych. Stropową partię trzeciorzędu budują ility piaszczyste i pylaste z przewarstwieniami piasków i żwirów. Osady czwartorzędowe generalnie związane są z akumulacją wodno – lodowcową w plejstocenie oraz podrzędnie z działalnością współczesną wód powierzchniowych (osady holocenu). Plejstoceńskie piaski i żwiry wodnolodowcowe odsłaniają się głównie na zboczach dolin cieków oraz lokalnie w formie izolowanych płatów. Powyżej zalegają gliny zwałowe, często zapiaszczone, z domieszkami skał starszych i żwirów. Często występują wkładki ilów, podrzędnie występują osady wietrzelinowe. Doliny cieków wyszczelają holocenięskie mułki, ility, namuły organiczne, lokalnie piaski i pyły.

3.3. Warunki hydrogeologiczne

Obszar opracowania przynależy do bytomsko – olkuskiego regionu hydrogeologicznego z wodami porowymi i szczelinowo – porowymi w utworach kenozoiku i mezozoiku. Główny użytkowy poziom wodonośny występuje w utworach triasu dolnego i środkowego w wapieniach i dolomitach, na głębokości ok. 200m. Miąższość warstw wodonośnych powyżej 100 m. Wydajności 2-100 m³/h, przeciętnie 10-70 m³/h. Wody znajdują się pod ciśnieniem do 3000 kPa.

Poziom triasowy spełnia kryteria Głównych Zbiorników Wód Podziemnych – obszar opracowania w całości leży w zasięgu GZWP nr 330 Gliwice (T_{1,2} – trias dolny i środkowy). Jest to zbiornik o powierzchni ok. 330 km²

w ośrodku szczelinowo – krasowym o wysokiej klasie czystości. Szczeliny i kanały krasowe tworzą drogi przepływu wód, natomiast przestrzeń porowa jest miejscem magazynowania wody. Szczególnie dużą ilość szczelin i pustek krasowych obserwuje się w strefach występowania uskoków i pęknięć tektonicznych. Szczeliny i pustki krasowe stanowią zasadnicze drogi migracji wód podziemnych. Różny stopień uszczelinienia i spękania skał oraz zróżnicowane w związku z tym występowanie form krasu podziemnego powoduje zróżnicowanie prędkości przepływu wody w górotworze. Analiza map hydrogeologicznych oraz danych obserwacyjnych z punktów hydrogeologicznych wykazuje, iż spływ wód podziemnych zbiornika triasowego odbywa się w kierunku południowo – zachodnim. W ostatnich latach, w związku ze zmniejszoną wielkością eksploatacji tego poziomu, prędkość przepływu tych wód maleje, a powstałe wcześniej leje depresyjne systematycznie zmniejszają swój zasięg. Zasilanie kompleksu wodonośnego triasu odbywa się w rejonie bezpośrednich wychodni, a także poprzez przepuszczalne utwory czwartorzędowe na całej powierzchni Gminy Pyskowice z poziomów czwartorzędowych wód podziemnych.

Drugorzędny poziom wodonośny występuje w utworach czwartorzędowych w piaskach i żwirach. Czwartorzędowe piętro wodonośne cechuje się zróżnicowanymi warunkami hydrogeologicznymi zależnymi od miąższości i wykształcenia litologicznego osadów. W profilu piętra wodonośnego czwartorzędu stwierdzono występowanie od 1 do 3 poziomów.

Pierwszy z nich, poziom holoceniowy związany jest głównie z aluwiami rzeczno-odczynowymi (piaski, gliny i mułki). Z uwagi na małą miąższość osadów, wykształcenie oraz ich skład granulometryczny, poziom ten zalega płytko (do 1 m) i występuje głównie w dolinie rzeki Dramy i w ujściowych odcinkach dolin jej większych dopływów. Utwory budujące ten poziom są nasiąkliwe, wodochłonne o zróżnicowanej wodoodporności (przepuszczalności), toteż dna tych dolin bywały także silnie podmokłe, z tendencją do zabagniania. Sytuacja zmieniła się dopiero po zmeliorowaniu doliny Dramy.

Kolejne poziomy czwartorzędowe (1 lub 2) związane są z utworami rzeczno-odczynowymi, piaskami międzymorenowymi o dużej miąższości oraz glinami lodowcowymi. Utwory te wypełniają przedczwartorzędową dolinę Dramy oraz zalegają zwartą pokrywą o znacznej miąższości na wierzchołkach i zboczach podłoża podczwartorzędowego. Wymienione poziomy są zasobne w wodę i tworzą często zwierciadło napięte. Poziom wody gruntowej w utworach glacialnych kształtuje się na głębokościach do ok. 5 m, nawiązując przy tym swoim kształtem do rzeźby terenu. Stąd w pobliżu dolin występuje on najczęściej do głębokości 2 m. Czwartorzędowe poziomy wodonośne mają bezpośredni kontakt z wodami powierzchniowymi, zasilając je lub drenując. Spływ wód gruntowych w obrębie tych poziomów odbywa się w kierunku dolin. Zasilanie tych poziomów odbywa się przez opady atmosferyczne.

Z uwagi na fakt, iż w granicach Gminy Pyskowice nie ma posterunków obserwacyjnych wód podziemnych IMiGW, dla zilustrowania zachowania się poziomu wód gruntowych przyjęto najbliższy położony posterunek IMiGW w Czekanowie (Gmina Zbrosławice), który jest reprezentatywny dla większego obszaru.

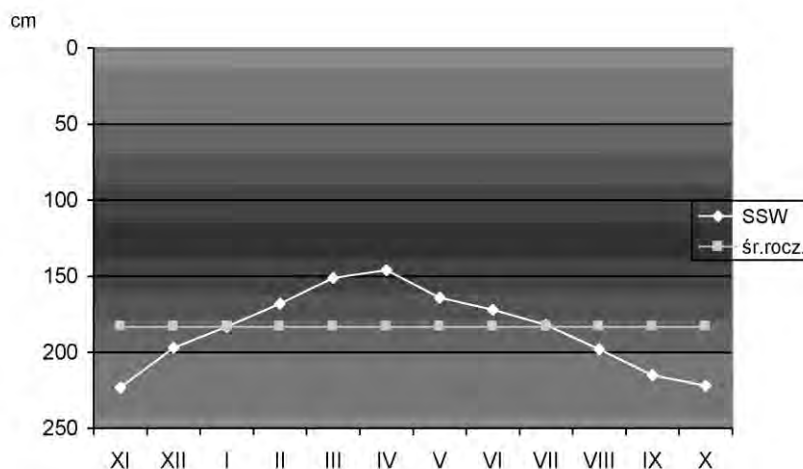
Tabela 1. Zestawienie średnich rocznych i skrajnych stanów wód podziemnych (A) oraz średnich miesięcznych (B) stanów wód podziemnych (w cm) dla posterunku IMiGW w Czekanowie dla wielolecia 1951-1995.

A.

Nazwa posterunku (dorzecze)	Wysokość znaku mierniczego nad pow. terenu (w cm)	Rzędna znaku mierniczego nad pow. terenu (w cm)	Stany (cm)		Amplituda z wartości ekstremalnych (cm)	Średni
			Maksimum absolutne (cm)	Minimum absolutne (cm)		
Czekanów (Kłodnica)	27	245,78	25	387	362	27

B.

Nazwa posterunku (lata)	Stan	Średnie miesięczne stany wód podziemnych w cm											
		XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
Czekanów (1951-1995)	SSW	223	197	183	168	151	146	164	172	182	198	215	222

Z danych zebranych na tym posterunku wynika, iż podwyższone stany wód podziemnych występują głównie w miesiącach roztopów wiosennych (marzec, kwiecień). Natomiast stany niżówkowe są charakterystyczne dla okresów zmniejszonych opadów w jesieni. Amplituda wahań między średnimi miesięcznymi z wielolecia wynosi 77 cm. Natomiast amplituda wahań między wartościami ekstremalnymi dochodzi do 362 cm. Wahania tego poziomu zależne są od sytuacji morfologicznej i litologii podłoża; wynoszą one od 0,6 m w dolinach do ok. 2 m na wysoczyznach i w strefach wychodni triasu.

3.4. Hydrografia terenu

Teren planowanego przedsięwzięcia przynależy do prawostronnego dorzecza Odry zlewnia Dramy. Drama – prawostronny dopływ Kłodnicy – wpływa na teren Pyskovic od wschodu na granicy z wsią Zawada.

Wysokość dna rzeki wynosi tam około 216 m n.p.m. Drama uchodzi na południowo – zachodniej granicy Gminy do Kanału Gliwickiego na wysokości ok. 194,5 m n.p.m. Koryto potoku na całej długości jest uregulowane i umocnione. W ujściowym odcinku Drama skierowana została do zbiornika przepływowego Dzierżno Małe. Następnie, po wypływie ze zbiornika i przepłynięciu odcinka ok. 1,1 km sztucznym korytem, uchodzi do Kanału Gliwickiego.

Na Dramie i jej dopływach, także na pozostałych potokach Pyskowic, nie ma posterunków wodowskazowych i nie są prowadzone systematyczne pomiary stanów i przepływów wody. Dotychczas stałe obserwacje na rzece Dramie były prowadzone w Mikuszowinie tylko w okresach 1938-1942 i 1946-1957. Dla tego okresu wyliczone charakterystyczne przepływy przyjmowały wartości: ● SNQ = 0,13 m³/s, ● SSQ = 0,64 m³/s, ● SWQ = 17,20 m³/s.

Sporadycznie wykonywane pomiary wykazują, iż przeciętne przepływy wody są tu stosunkowo niewielkie. Pomiary wykonane w sierpniu 2001 r. w warunkach pogodowych przeciętnych wykazały przepływy rzędu 0,51 m³/s na Dramie w Pyskowicach (w sierpniu 1987 r. 0,2 m³/s), na Potoku z Łubia przy ujściu do Dramy 0,03 m³/s i Potoku Świętoszowickiego 0,15 m³/s przy ujściu do Dramy. Pomiar przepływu wykonany na potoku Pniówka przy ujściu do Dramy w 1987 r. dał wynik 0,1 m³/s. Z kolei przepływy dla Dramy przy ujściu do zbiornika Dzierżno Małe obliczone metodą analogii dla 5-lecia 1991-1995 dały następujące wyniki: SNQ = 0,16 m³/s i SSQ = 0,72 m³/s.

Na podstawie analizy danych regionalnych można stwierdzić, iż potoki Miasta Pyskowice mają, zgodnie z klasyfikacją I. Dynowskiej i A. Tlałki (1978), reżim wyrównany z wezbraniem wiosennym i bardzo słabym drugorzędym wezbraniem letnim oraz zasilaniem gruntowo – deszczowo – śnieżnym. Zgodnie z tak wyrażonym reżimem potoki na obszarze Miasta przez cały rok zasilane są z odpływu gruntowego, natomiast podwyższone przepływy spowodowane są topnieniem śniegu wiosną lub opadami letnimi.

Zasadniczą cechą reżimu rzeczno jest jego sezonowa zmienność oraz nieregularność przepływów wynikająca ze zmienności warunków hydrometeorologicznych danego roku na tle zmienności wieloletniej. Sezonową zmienność odpływu można określić wartością liczbową jako amplitudę przepływów średnich miesięcznych z wielolecia. Dla innych rzek regionu posiadających dane pomiarowe amplituda ta jest znaczna i często przekracza 100 %, co wskazuje na znaczne wahania przepływów spowodowane bieżącymi warunkami hydrometeorologicznymi.

Istotnym parametrem charakteryzującym zasobność obszaru w wodę jest wskaźnik spływu jednostkowego (q).

Dla zlewni porównywalnych posiadających dane pomiarowe wskaźnik ten wynosi przeciętnie 5,40 l/s z 1 km², przy średnim przepływie 0,53 m³/s. Natomiast wartości ekstremalne zawierają się w granicach od 0,07 l/s z 1 km² (przepływ obserwowany 0,007 m³/s) do 190 l/s z 1 km² (przepływ obserwowany 18,7 m³/s) – dane dla Brynicy w profilu Brynica. Wyliczone na podstawie niepełnych danych dla Dramy w Mikuszowinie spływy jednostkowe wynoszą SNq = 1,06 l/s z 1 km² i SSq = 5,20 l/s z 1 km². Są to więc wartości w pełni porównywalne ze zlewniami analogicznymi.

W roku 2007 wody Potoku Dramy zgodnie z danymi WIOŚ Katowice zakwalifikowane zostały do IV klasy jakości – wody niezadawalającej jakości oraz V klasy jakości – wody złej jakości.

3.5. Klimat i warunki meteorologiczne

Uwzględniając rejonizację rolniczo – klimatyczną wg R. Gumińskiego (1948) obszar objęty opracowaniem zlokalizowany jest w środkowej części dzielnicy XV – częstochowsko – kieleckiej.

Rysunek. Regionizacja rolniczo – klimatyczna wg R. Gumińskiego zmodyfikowana przez J. Kondrackiego (źródło: Przyroda Województwa Śląskiego)

Dzielnice XV charakteryzują następujące warunki:

- średnia temperatura stycznia wynosi $-3,0^{\circ}\text{C}$,
- średnia temperatura lipca około $17,2^{\circ}\text{C}$,
- średnia temperatura roczna $7,6-7,7^{\circ}\text{C}$,
- dni z przymrozkami od 112 do 130,
- dni mroźnych ok. 20 – 40,
- ostatnie przymrozki wiosenne występują najczęściej w końcu kwietnia lub na początku maja,
- czas zalegania pokrywy śnieżnej wynosi ok. 50 dni,
- okres wegetacyjny trwa od 200 do 210 dni,
- opady atmosferyczne zróżnicowane, do 800 mm/rok,
- przeważają wiatry południowo – zachodnie i zachodnie.

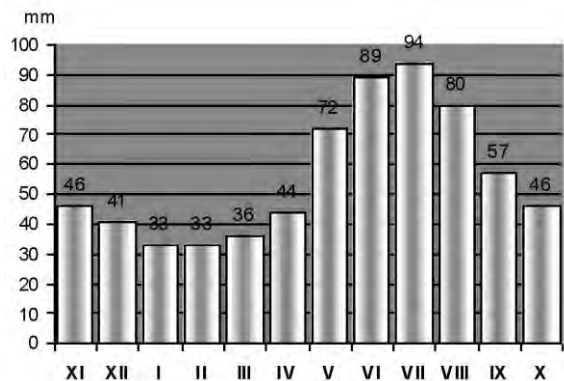

Rysunek. Średnia roczna temperatura (źródło: Przyroda Województwa Śląskiego)

Przy charakterystyce klimatycznej szczególnie istotne są warunki opadowe na analizowanym obszarze, od których zależy ilość wody pozostającej w obiegu. Z uwagi na to, iż w obrębie Pyskovic nie ma żadnego posterunku opadowego IMiGW, dla scharakteryzowania stosunków opadowych zestawiono dane pomiarowe z najbliższego terytorialnie posterunku opadowego w Łubiu Górnym.

Tabela 2. Zestawienie średnich miesięcznych sum opadów atmosferycznych z wielolecia 1961-2000 lub 1961-1986 w roku przeciętnym (a), w roku wilgotnym (b), w roku suchym (c).

Posterunek (lata)	Sumy opadów miesięcznych (w mm)												Suma roczna
	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	
Łubie Górne													
1961-1986 a	54	52	50	43	45	48	78	89	95	94	61	53	762
b	71	60	81	122	76	62	59	69	139	192	116	29	1076
c	51	18	44	46	53	20	73	89	45	120	7	18	584

Rozkład średnich miesięcznych sum opadów atmosferycznych na posterunku opadowym IMiGW w Lubiu Górnym w wieloleciu 1961-1986.

Średnie roczne sumy opadów atmosferycznych w analizowanym rejonie kształtują się w granicach 762 mm.

Rysunek. Średnia roczna suma opadów (źródło: Przyroda Województwa Śląskiego)

Kierunki wiatru nawiązują do ogólnej cyrkulacji powietrza, przeważają wiatry z sektora zachodniego z kierunku SW, W, NW, które stanowią 40–55% wszystkich obserwacji. Mniejszy jest udział wiatrów z sektora wschodniego, waha się on od 15 do 30% obserwacji. W poniższej tabeli zestawiono średnie wartości prędkości wiatru za lata 1951–1965.

Tabela 3. Prędkość wiatru [m/s]

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
3,2	3,4	3,8	3,1	3,0	2,6	2,5	2,3	2,5	2,4	3,0	3,0	2,9

Rysunek. Średnia roczna prędkość wiatru (źródło: Przyroda Województwa Śląskiego)

3.6. Zasoby przyrodnicze i krajobrazowe

Obszar opracowania obejmuje tereny zainwestowane, jak również tereny otwarte, biologicznie czynne, kompleksy gruntów rolnych – użytkowanych rolniczo, w znacznym stopniu odłogowanych. W dolinie rzeki Dramy lokuje się przede wszystkim zieleń łąkowa, o zróżnicowanym składzie gatunkowym, uzależnionym od sposobu użytkowania, rodzaju i żyzności gleby, poziomu wód gruntowych.

Pola uprawne posiadają najniższy możliwy wskaźnik stabilności ze wszystkich zbiorowisk roślinnych (poniżej 1 w skali 0-5), ich stabilność przyrodniczą i związany z tym poziom różnorodności biologicznej należy ocenić jako bardzo niski. Obecnie użytki rolne w wyniku odłogowania podlegają procesom wtórnej sukcesji. Odłogowanie gruntów rolnych może stanowić z jednej strony czynnik sprzyjający wzrostowi różnorodności biologicznej, z drugiej jednak strony powoduje znaczne zachwaszczanie (przede wszystkim rozwój trzcinnika, nawłoci, ostrożnia polnego), uniemożliwiające rozwój innych roślin oraz stanowiące remizy dla szkodników sąsiednich upraw. Łąki położone w obrębie przedmiotowego terenu są dość ubogie florystycznie ze względu na bezpośrednie sąsiedztwo głównych dróg i terenów zabudowy. Na obrzeżach zabudowy, szczególnie przy ulicach Gliwickiej i Bytomskiej oraz w rejonie zabudowy przemysłowej występują zbiorowiska roślinności synantropijnej ruderalnej. W południowo – wschodniej części opracowania występują również obszary dolesień, zadrzewień i zakrzewień.

W granicach obszaru projektu planu jako wartościową krajobrazowo należy uznać dolinę rzeki Drama, zwłaszcza ze względu na jej panoramiczne i przyrodnicze walory. O zdecydowanie mniejszych walorach krajobrazowych jest obszar terenów rolnych zlokalizowanych w południowej części obszaru, a zwłaszcza wzdłuż ulicy Gliwickiej, gdzie gęsta sieć napowietrznych linii wysokiego napięcia skutecznie do dezawuuje.

Doliny cieków stanowią bardzo ważny element środowiska pełniąc przede wszystkim funkcje ekologiczne (różnorodność biologiczna, obfitość i stosunki ilościowe wielu gatunków a więc i zależności biocenotyczne, obieg substancji, w tym także toksycznych, korytarz migracji, łącznik ekologiczny) i klimatyczne (mikroklimat otoczenia, rynnny spływu chłodnych mas powietrza, kształtowanie odpowiednich warunków przewietrzania terenu). Dzięki utrzymywaniu się określonego poziomu wody cieku, odpowiednio podpiętrzony jest poziom wód gruntowych w otoczeniu. Stała obecność wody powierzchniowej, a także wilgotnej gleby w jej sąsiedztwie, istotnie modyfikuje mikroklimat, zmniejsza amplitudę wahań temperatury i wilgotności powietrza. Roślinność przywodna również w istotny sposób modyfikuje warunki mikroklimatyczne, w tym temperaturę i wilgotność gleby i atmosfery, siłę i szybkość wiatru, naświetlenie, spowalnia docieranie wody do gleby i jej odpływ, zatrzymuje śnieg, przechwytuje i kumuluje substancje pokarmowe oraz toksyczne z otoczenia zmniejszając w ten sposób ich ilość krążącą w otaczających ekosystemach lądowych lub odpływającą do innych ekosystemów wodnych. Woda w krajobrazie rolniczym posiada również szczególne walory estetyczne.

3.7. Zasoby kulturowe i zabytki

Wśród obiektów o wartościach kulturowych i zabytkowych należy wymienić:

Lp.	Nazwa obiektu / układu przestrzennego Czas powstania	Nr adresowy / Nr budynku	Oznaczenie numeryczne na rysunku planu
ul. Wyszyńskiego			
1	Budynek mieszkalny, l. 20. XX w.	34	1
2	Budynek mieszkalny, pocz. XX w.	39	2
3	Budynek mieszkalny, l. 20. XX w.	40	3
4	Budynek mieszkalny, z zabudową gospodarczą, II poł. XIX w.	42	4
5	B Budynek mieszkalny, z zabudową gospodarczą, II poł. XIX w.	44	5
6	Budynek mieszkalny, z zabudową gospodarczą, pocz. XX w.	53	6

7	Budynek mieszkalny, k. XIX w.	55	7
8	Budynek stacji trafo, pocz. XX w.	Nr dz.377/5, nr ewid 1314	8
9	Kapliczka wnękowa z figurą Matki Boskiej i obrazem Matki Boskiej Częstochowskiej, II poł. XIX w.	57	9

Na terenie objętym projektem planu zlokalizowane są również stanowiska archeologiczne, znajdujące się w ewidencji stanowisk archeologicznych Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków (obszar AZP 95-43):

- 1) stanowisko nr 36 (śląd osadnictwa, osada, pradzieje, późne średniowiecze);
- 2) stanowisko o nieznanym lokalizacji nr 9-15 (osada ślad osadnictwa, neolit wczesny brąz, k. łużycka wczesne średn.).

2.7 Jakość powietrza.

Zanieczyszczeniem powietrza atmosferycznego nazywamy wprowadzenie substancji stałych, ciekłych i gazowych, w ilościach, które mogą ujemnie wpłynąć na zdrowie człowieka, klimat, przyrodę żywą, wody, gleby lub spowodować inne szkody w środowisku. Różnorodne skutki wynikające z obecności zanieczyszczeń związane są z rodzajem szkodliwości oraz ich stężeniem. Wprowadzone do atmosfery zanieczyszczenia najogólniej dzielimy na pyły i gazy. Pyły podobnie jak para wodna, wpływają głównie na zmianę właściwości fizycznych powietrza. Chemiczne zmiany natomiast powodowane są przez gazy. Należy pamiętać, że o ile redukcja zanieczyszczeń pyłowych została na świecie w zasadzie opanowana, o tyle redukcja gazów wciąż jest nierozwiązywalnym problemem.

Podstawową masę zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery stanowi dwutlenek węgla CO₂, powstający w trakcie wszelkiego typu procesów spalania paliw. Jako taki nie jest gazem toksycznym, jednakże jego wzrost stężenia w powietrzu przyczynia się w ok. 55% do efektu cieplarnianego.

Dwutlenek siarki SO₂ emitowany w wyniku spalania paliw zawierających siarkę – spalania węgla kamiennego i brunatnego głównie w procesach energetycznych. Jest związkiem szkodliwym dla organizmów żywych. W powietrzu SO₂ ulega dalszemu utlenianiu do SO₃, który reagując z wodą daje kwas siarkowy będący bezpośrednią przyczyną kwaśnych deszczy. Zmniejszenie emisji SO₂ uzyskuje się przez zmniejszenie zużycia paliw, nowe techniki spalania, odsiarczanie paliw lub odsiarczanie spalin.

Dwutlenek azotu NO₂, jest jednym z głównych zanieczyszczeń motoryzacyjnych; tlenki azotu, po utlenieniu w obecności pary wodnej, mają udział w tworzeniu kwaśnych deszczy i ich niszczącym działaniu. W warunkach wysokiego stężenia tego gazu w atmosferze, przy słonecznej pogodzie dochodzi pod wpływem energii światła

słonecznego do przemian chemicznych i powstawania związków azotu z węglowodorami. W połączeniu z gazowymi węglowodorami tworzą w określonych warunkach atmosferycznych zjawisko smogu.

Tlenek węgla CO powstaje w wyniku procesu niepełnego spalania węgla, głównie w niskosprawnych kotłach i paleniskach węglowych. Jego źródłem są również spaliny samochodowe. Jest gazem toksycznym, ale jego istotne oddziaływanie jest lokalne. W przyrodzie nie odgrywa większej roli, gdyż szybko utlenia się do dwutlenku węgla. Powstawanie zanieczyszczeń pyłowych wiąże się nierozdzielnie ze wszystkimi procesami produkcyjnymi i procesami spalania. Szczególnie duże ilości pyłów powstają przy spalaniu paliw stałych. Ilość i charakterystyka pyłów, jakie powstają w procesie spalania paliw stałych zależy od rodzaju paliwa i warunków spalania. Ponadto "pyłotwórcze" są także procesy metalurgiczne oraz produkcja materiałów budowlanych, a zwłaszcza produkcja cementu.

Do zanieczyszczeń pyłowych zaliczane są pyły: ze spalania paliw, cementowo – wapiennicze i materiałów ogniotrwałych, krzemowe, nawozów sztucznych, węglowo – grafitowe i sadza, węgla brunatnego, środków powierzchniowo – czynnych i polimerów oraz szczególnie niebezpieczne zanieczyszczenia pyłowe takie jak: chrom, rtęć, ołów, kadm, arsen, cynk, mangan i in. Do pyłów szczególnie toksycznych należą także węglowodory aromatyczne (w tym rakotwórczy benzopiren). O stopniu szkodliwości pyłów decyduje ich stężenie w atmosferze, skład chemiczny i mineralogiczny. Z pyłów mineralogicznych najbardziej szkodliwy jest kwarc.

W działaniu na organizmy żywe obserwuje się występowanie zjawiska synergizmu, tj. działania skojarzonego, wywołującego efekt większy niż ten, który powinien wynikać z sumy efektów poszczególnych składników. Na stopień oddziaływania mają również wpływ warunki klimatyczne takie jak: temperatura, nasłonecznienie, wilgotność powietrza, prędkość wiatru. Oprócz szkodliwego oddziaływania na środowisko naturalne i zdrowie ludzi emisje zanieczyszczeń powodują straty gospodarcze.

Na obecny stan sanitarny obszaru ma wpływ lokalna emisja pyłów i gazów z indywidualnych palenisk domowych, kotłowni, a także z zakładów produkcyjnych i usługowych zlokalizowanych wzdłuż ulicy Gliwickiej, Wyzwolenia i Bytomskiej oraz z komunalnego składowiska odpadów (zlokalizowanego poza obszarem objętym planem). Ponadto do nadmiernego zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego przyczynia się lokalny i ponadlokalny transport samochodowy.

Docelowe zagospodarowanie i użytkowanie terenu będzie potencjalnym źródłem zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego przede wszystkim w związku z zaopatrywaniem nowoprojektowanych obiektów w ciepło oraz obsługą komunikacyjną terenu. Wpływ źródeł grzewczych na stan sanitarny powietrza zależy przede wszystkim od technicznych parametrów zastosowanych urządzeń grzewczych (sprawność energetyczna, warunki spalania oraz warunki wprowadzania emisji zanieczyszczeń – parametry emitora) oraz zastosowanego rodzaju paliwa. Dla ochrony jakości powietrza konieczna jest instalacja nowoczesnych systemów grzewczych o korzystnej dla środowiska charakterystyce energetycznej – emisyjnej.

Nowoprojektowana zabudowa będzie ponadto źródłem emisji zanieczyszczeń powodowanej konieczną obsługą komunikacyjną. Wielkość emisji niezorganizowanej ze źródeł motoryzacyjnych zależy w głównej mierze

od natężenia ruchu, jego struktury oraz czasu emisji. W obszarze opracowania najbardziej znaczącym źródłem kształującym stan sanitarny powietrza są drogi klasy głównej G, pełniące funkcje komunikacji lokalnej oraz tranzytowej, ze znacznym udziałem pojazdów klasy ciężkiej.

Realizacja zabudowy usługowo – produkcyjnej (w szczególności w przypadku realizacji składów, magazynów, itp.), powodować będzie intensywne potoki ruchu, w tym pojazdów klasy ciężkiej. W przypadku terenów układu komunikacyjnego, a zwłaszcza dróg głównych, należy stosować izolację w postaci np. zieleni ochronnej, a także wprowadzić rozwiązania zwiększające płynności ruchu. Zaproponowane rozwiązania prawdopodobnie wydatnie przyczynią się do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery w analizowanym obszarze.

3.8. Hałas

Hałasem przyjęto określać wszelkie niepożądane, nieprzyjemne, dokuczliwe, uciążliwe lub szkodliwe dźwięki oddziałujące na narząd słuchu i inne zmysły oraz części organizmu człowieka. Hałas stanowi zbiór dźwięków o różnych częstotliwościach i różnych wartościach ciśnienia akustycznego. Można przyjąć, że obecnie hałas jest oddziaływaniem najbardziej uciążliwym dla ludzi zamieszkałych w środowisku aglomeracji miejskiej. Ze względu na charakter oddziaływania hałasu na organizm człowieka, wyróżnia się hałas uciążliwy niewywołujący trwałych skutków w organizmie oraz hałas szkodliwy wywołujący trwałe skutki lub powodujący określone ryzyko ich wystąpienia. Wyróżnia się również, np.: hałas aerodynamiczny, powstający w wyniku przepływu powietrza lub innego gazu oraz hałas mechaniczny, powstający wskutek tarcia i zderzeń ciał stałych, w tym głównie części maszyn. Stosowany jest także podział ze względu na środowisko, w którym hałas występuje. Hałas w przemyśle, zwany jest hałasem przemysłowym, hałas w pomieszczeniach mieszkalnych, miejscach użyteczności publicznej i terenach wypoczynkowych - hałasem komunalnym, a w środkach komunikacji - hałasem komunikacyjnym.

Z przeprowadzanych badań wynika, że organizm człowieka potrafi kumulować i utrwaląć skutki obciążenia hałasem, który działa destrukcyjnie zarówno na narządy słuchu, jak i na zdrowie fizyczne i sferę psychiczną. Dokuczliwość hałasu znacząco rośnie powyżej poziomu 60dB w porze dziennej i 50dB w porze nocnej.

Klimat akustyczny analizowanego obszaru jest kształtowany przede wszystkim przez hałas komunikacyjny towarzyszący ruchowi drogowemu. Należy tutaj w szczególności wskazać znacząco obciążone ruchem drogi klasy głównej: ulicę Bytomską i ulicę Wyzwolenia. Docelowe zagospodarowanie obszaru objętego projektem planu i przeznaczenie go w znacznym stopniu dla celów usługowo-produkcyjnych i inwestycyjnych będzie się wiązać ze wzrostem poziomu hałasu w środowisku. Na obszarze objętym projektem planu należy przewidzieć izolację akustyczną od najbardziej uciążliwych komunikacyjnie obszarów, względnie wprowadzić usprawnienia ruchu.

3.9. Promieniowanie elektromagnetyczne.

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* w art. 121 reguluje zasady ochrony przed polami elektromagnetycznymi, celem zapewnienia jak najlepszego stanu środowiska. W związku z tym wymagane jest:

- 1) utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach,

2) zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Zgodnie z art. 123 ustawy oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku i obserwacji zmian dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska. Okresowe badania poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku leżą w gestii Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska.

W rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie *dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów* określono:

- dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku, zróżnicowane dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz miejsc dostępnych dla ludności;
- zakresy częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko;
- metody sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych oraz
- metody wyznaczania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych.

Najpowszechniej występującymi instalacjami emitującymi pole elektromagnetyczne są linie elektroenergetyczne oraz instalacje radiokomunikacyjne, takie jak stacje bazowe telefonii komórkowej oraz stacje radiowe i telewizyjne.

Do istotnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego na przedmiotowym obszarze należy sieć napowietrznych linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia 110 kV.

3.10. Obszary chronione na mocy przepisów odrębnych

❖ Obszary Natura 2000

Sieć obszarów Natura 2000 to program ochrony zasobów przyrodniczych wdrażany przez wszystkie państwa członkowskie Unii Europejskiej. Jest to narzędzie zrównoważonego rozwoju, minimalizujące zagrożenia jakie niesie ze sobą postęp cywilizacji, wiążący się z intensywnym przekształcaniem ekosystemów. Program ma na celu ochronę, zachowanie oraz odtwarzanie najcenniejszych, rzadkich siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i roślin, a co za tym idzie zapewnienie człowiekowi dobrych warunków życia i rozwoju. Podstawą prawną tworzenia sieci jest Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz. U. UE L z dnia 26 stycznia 2010 r.), Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory oraz ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 ze zm.). Sieć obszarów Natura 2000 obejmuje:

- obszary specjalnej ochrony ptaków (OSOP),
- specjalne obszary ochrony siedlisk (SOOS),
- obszary mające znaczenie dla Wspólnoty (projektowane specjalne obszary ochrony siedlisk).

Sieć obszarów Natura 2000 łączy w sobie cechy obszarowej formy ochrony przyrody jak również ochrony gatunkowej. Ochronie podlegają tylko konkretne siedliska przyrodnicze oraz gatunki roślin i zwierząt, ze względu na które obszar został powołany, a nie cały obszar w swoich granicach. Celem programu jest:

- zachowanie, utrzymanie właściwego stanu ochrony gatunku lub siedliska przyrodniczego;
- zachowanie integralności obszaru, czyli spójności czynników strukturalnych i funkcjonalnych, które warunkują trwanie populacji gatunków i siedlisk przyrodniczych,
- zachowanie spójność sieci – powiązania między obszarami i ich roli jako korytarzy ekologicznych umożliwiających migrację roślin i zwierząt.

Zgodnie z art. 33 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o *ochronie przyrody* zabronione jest podejmowanie działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru, w tym: pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar; wpłynąć negatywnie na gatunki; pogorszyć integralność obszaru lub jego powiązania z innymi obszarami. Przepis ten stosuje się także do proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty.

Każde przedsięwzięcie, działanie, które może znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000, a które nie jest bezpośrednio związane z ochroną obszaru, lub nie wynika z tej ochrony, wymaga przeprowadzenia odpowiedniej oceny oddziaływania na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

W granicach obszaru opracowania oraz w bezpośrednim sąsiedztwie **nie występują obszary oraz obiekty podlegające ochronie prawnej, w tym w szczególności obszary NATURA 2000.**

❖ Lasy

Na obszarze objętym projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie występują obszary leśne.

❖ Zasoby wodne

Zasoby wodne podlegają ochronie na mocy ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne. Analizowany obszarze jest zlokalizowany w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych „Gliwice” nr 330. Stosownie do art. 59 ustawy, obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych, zarówno powierzchniowych, jak i podziemnych, stanowią obszary, na których obowiązują zakazy, nakazy oraz ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów lub korzystania z wody w celu ochrony zasobów tych wód przed degradacją. Na obszarach tych można zabronić wznoszenia obiektów budowlanych oraz wykonywania robót lub innych czynności, które mogą spowodować trwałe zanieczyszczenie gruntów lub wód, a w szczególności lokalizowania inwestycji zaliczonych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Obszary ochronne ustanawia dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej, w drodze aktu prawa miejscowego, na podstawie planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza (*art. 60 ustawy*). W chwili obecnej brak jest ustanowionych prawnie ochronnych zbiorników wód śródlądowych oraz stref ochronnych ujęć wody, niemniej jednak ochrona istniejących zasobów wodnych wymaga wykluczenia lokalizacji inwestycji stanowiących zagrożenie dla środowiska gruntowo – wodnego oraz wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych lub gruntu.

❖ Tereny inne

- Na obszarze objętym planem nie występują tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemnych.
- Obszar objęty planem jest położony poza granicami terenu górniczego.
- Na obszarze objętym planem nie występują obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi (obszary szczególnego zagrożenia powodzią w rozumieniu przepisów ustawy Prawo wodne).

4. UWARUNKOWANIA EKOFIZJOGRAFICZNE.

4.1. Uwarunkowania ekofizjograficzne rozwoju funkcji użytkowych.

Uwarunkowania ekofizjograficzne dla potrzeb zmian w przedmiotowym planie zagospodarowania przestrzennego zostały zawarte w rozdziale 7 opracowania pn. „Warunki ekofizjograficzne miasta Pyskowice” z 2012 r. Wskazania ekofizjograficzne formułowane dla potrzeb przyszłych zmian w planach zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie *opracowań ekofizjograficznych*, uwzględniają:

- 1) określenie przydatności poszczególnych terenów dla rozwoju różnych funkcji użytkowych (mieszkaniowej, przemysłowej, wypoczynkowo – rekreacyjnej, rolniczej, leśnej itp.);
- 2) wskazanie terenów, których użytkowanie i zagospodarowanie, z uwagi na cechy zasobów środowiska i ich rolę w strukturze przyrodniczej obszaru, powinno być podporządkowane potrzebom zapewnienia prawidłowego funkcjonowania środowiska i zachowania różnorodności biologicznej;
- 3) określenie ograniczeń wynikających z konieczności ochrony zasobów środowiska lub występowania uciążliwości i zagrożeń środowiska oraz wskazanie obszarów, na których ograniczenia te występują.

4.2. Uwarunkowania ekofizjograficzne rozwoju funkcji użytkowych

Przeprowadzona analiza ekofizjograficzna obszaru wskazuje na uwzględnienie następujących wytycznych:

- Ze względu na naturalne uwarunkowania przyrodnicze należy wykluczyć z zabudowy mieszkaniowej doliny rzeczne z uwagi na niekorzystne warunki gruntowo – wodne (grunty słabonośne), ze względów ekologicznych (łącznikowa funkcja dolin w systemie przyrodniczym) oraz ze względu na zagrożenie powodziowe lub podtopieniami;
- Obecnie prawne ograniczenia w zabudowie (od bezwzględnego zakazu po utrudnienia) występują w obszarach:
  - terenów leśnych;
  - stref uciążliwości cmentarzy grzebalnych;
  - stref ochrony od linii energetycznych i gazociągów.
- Ze względu na uwarunkowania naturalne, ograniczenia w zabudowie mieszkaniowej występują również:

- na terenach pozadolinnych, na których poziom wody gruntowej jest płytki (1-2 m p.p.t.); w przypadku gminy Pyskowice z uwagi na dużą zmienność uwarunkowań gruntowo – wodnych wynikających z budowy geologicznej (grunty polodowcowe) należy zalecić każdorazowe rozpoznanie warunków gruntowo – wodnych przed rozpoczęciem inwestycji;
- w dnach i w wylotach suchych dolin; doliny te mogą prowadzić wodę w okresach intensywnych opadów deszczu.
- Funkcja mieszkaniowa powinna być lokalizowana głównie w obszarach wierzchowinowych, z pozostawieniem bez zabudowy linii spływu wód opadowych i roztopowych do dolin rzecznych. W dolinie Dramy należy wykluczyć lokalizację nowej zabudowy z uwagi na argumenty przedstawione powyżej.
- Funkcja mieszkaniowa powinna być realizowana poprzez umiarkowane dogęszczanie zabudowy w już istniejących terenach zabudowy mieszkaniowej lub w bezpośrednim jej sąsiedztwie, z zachowaniem dotychczasowego układu jednostki osadniczej oraz planowych luk w zabudowie umożliwiających komunikowanie się biocenoz i umożliwiających utrzymanie drożności pasmowych elementów struktury ekologicznej gminy (korytarze ekologiczne).
- Funkcji mieszkaniowej może towarzyszyć funkcja usługowa, jako dopuszczalna, w zakresie nieoddziałującym znacząco na środowisko (zdrowie ludzi) w rozumieniu przepisów ochrony środowiska.
- Należy eliminować rozpraszanie zabudowy na tereny otwarte.
- Czynnikiem sprzyjającym rozwojowi funkcji gospodarczych w gminie jest niewielka odległość od dużych aglomeracji miejskich, jako potencjalnego rynku zbytu lub zakupu komponentów. Jednak większość możliwych do realizacji usług pokrywa bieżące potrzeby lokalnej społeczności.
- Ograniczenia prawne w zakresie lokalizacji funkcji gospodarczych są identyczne, jak w przypadku zabudowy mieszkaniowej. Do rozwoju funkcji gospodarczych predysponowane są, podobnie jak w przypadku zabudowy mieszkaniowej:
  - nieużytki i użytki rolne o najniższych klasach bonitacyjnych, z wyłączeniem gruntów organicznych, wyższe klasy bonitacyjne mogą być przeznaczane pod zabudowę na powiększenie istniejących terenów zabudowy przemysłowej lub usługowej;
  - tereny, w których wody gruntowe zalegają głębiej niż 2 m pod powierzchnią z uwzględnieniem wahań poziomu w wieloletnim, uzależnionym od wielkości zasilania atmosferycznego (w dolinach rzek $\pm 1,5-2$ m);
  - tereny poza dnami dolin i wylotami suchych dolin (linie spływu wód opadowych i roztopowych);
  - tereny poza obszarami zabudowy mieszkaniowej, w przypadku przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko i zdrowie ludzi lub szczególnie uciążliwych,
  - tereny poza systemem przyrodniczym gminy.

- Do prawidłowego spełniania funkcji przeznaczonych w planie konieczna jest zbiorcza lub zakładowa (w przypadku usług i produkcji) sieć wodociągowa, kanalizacyjna, sanitarna i deszczowa, oczyszczalnia ścieków, sieć gazowa, drogową, telefoniczną oraz zorganizowany odbiór wytwarzanych i segregowanych w miejscu wytwarzania odpadów komunalnych, lub przemysłowych.
- Indywidualne systemy zaopatrzenia w wodę oraz gromadzenia ścieków dopuszczalne są jedynie w przypadku zabudowy rozproszonej i kolonijnej.
- Na terenie gminy Pyskowice możliwa jest realizacja indywidualnych systemów oczyszczania ścieków komunalnych polegających na rozsączaniu pod warunkiem wcześniejszego rozpoznania warunków gruntowo – wodnych (warunkiem koniecznym jest występowanie warstw izolujących od podłoża węglanowego).
- W terenach przeznaczonych pod rozwój funkcji przemysłowych konieczne jest wykluczenie funkcji mieszkaniowej, ze względu na możliwość znaczącego oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi.

5. USTALENIA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENEGO GMINY PYSKOWICE

Wśród ustaleń „Studium” dla terenów objętych niniejszym opracowaniem, należy wyróżnić następujące zapisy:

- Zagospodarowanie terenów przeznaczone pod zainwestowanie i inwestycje nie narusza w sposób istotny strategicznych kierunków rozwoju miasta oraz instrumentów realizacji polityki rozwoju przestrzennego miasta.
- Nowe tereny mieszkaniowo – usługowe, usługowo – produkcyjne (przy dużym udziale zieleni towarzyszącej tej zabudowie) – nie będą oddziaływały negatywnie na otaczające środowisko. Tereny usługowo – produkcyjne lokalizowane na wniosek właścicieli gruntów i mają połączenia z istniejącym układem komunikacyjnym. Utrzymuje się bez zmian istniejący układ dróg. Dla nowych terenów mieszkaniowych planuje się lokalną drogę, obsługującą wyznaczone tereny.
- W zakresie ochrony środowiska i wartości kulturowych określono zasady związane z ochroną wód, ochroną powietrza, ochroną przed hałasem, wibracją i polami elektroenergetycznymi, zagrożeniem powodzią i osuwaniem się mas ziemnych oraz w zakresie gospodarki odpadami. Dla osiągnięcia istotnej poprawy w zakresie ochrony środowiska wymagane są działania dotyczące modernizacji zakładów przemysłowych, przebudowy i rozbudowy źródeł zaopatrzenia w ciepło oraz zasadniczej rozbudowy wewnętrznego układu komunikacyjnego. Jednym z elementów poprawy warunków środowiska naturalnego będzie również ograniczenie uciążliwości hałasu powodowanego przez komunikację i przemysł. Działalność w tym zakresie powinna polegać na eliminowaniu ruchu tranzytowego z terenów mieszkaniowych, zastosowaniu ekranów i zieleni izolacyjnej oraz modernizacji zakładów położonych w pobliżu zabudowy mieszkaniowo – usługowej.
- Przed zainwestowaniem ustalono ochronę: fragmentu doliny i cieków wraz z otulinami, jako obszarów

stanowiących podstawowe i pomocnicze elementy ekologicznego systemu ochrony gminy.

- Wyznaczono strefy ochrony konserwatorskiej: STREFA "E" – ochrony ekspozycji zabytkowych zespołów i STREFA "K" - ochrony krajobrazu, jak również wskazano obiekty zabytkowe, celem ochrony, utrzymania i zachowania najwartościowszych elementów zabytkowych i kulturowo – krajobrazowych. Nie wyklucza to wprowadzania nowych funkcji, nowej zabudowy lub modernizacji starej – jednakże z zachowaniem wymogów konserwatorskich.
- Zaopatrzenie w infrastrukturę techniczną:
  - zaopatrzenie w wodę: poprzez wykorzystanie istniejącego systemu na terenie miasta Pyskowice, z uwzględnieniem jego modernizacji i rozbudowy;
  - odprowadzanie i oczyszczanie ścieków: poprzez odprowadzanie ścieków do przepompowni zlokalizowanej na terenie dawnej oczyszczalni ścieków, a następnie tłoczone na oczyszczalnię ścieków w Gliwicach;
  - zaopatrzenie w energię elektryczną: przy utrzymaniu GPZ, poprzez wykorzystanie istniejących linii 110 kV, 20kV i w miarę zaistniałej potrzeby budowę nowych stacji transformatorowych;
  - zaopatrzenie w gaz: poprzez gazociągi średniego ciśnienia z istniejącej stacji zlokalizowanej w Gliwicach;
  - zaopatrzenie w ciepło: poprzez kotłownię miejską oraz urządzenia lokalne na bazie wykorzystania gazu oraz innych nowoczesnych i sprawnych technologii o sprawności technicznej powyżej 90%;
  - telekomunikacja: utrzymanie istniejących stacji przesyłowych sieci wzdłuż dróg powiatowych i gminnych oraz realizacja nowych usług i sieci telekomunikacyjnych jako inwestycji celu publicznego;
  - dopuszczono realizację sieci i urządzeń infrastruktury technicznej w pasach drogowych i na terenach przylegających do tych pasów w uzgodnieniu z administratorem drogi.

6. USTALENIA PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO FRAGMENTU GMINY PYSKOWICE W REJONIE ZAOLSZAN

6.1. Przeznaczenie terenów objętych projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

W ustaleniach projektu planu miejscowego określono tereny o różnym przeznaczeniu podstawowym i dopuszczalnym oraz różnych warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, w tym:

- MU – tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej,
- PU – teren zabudowy produkcyjno-usługowej i składowo-magazynowej,
- UP – tereny zabudowy usługowo - produkcyjnej,
- U – tereny zabudowy usługowej,
- UO – teren usług oświaty,

- US – teren usług sportu i rekreacji,
- R – teren rolniczy,
- Ws – tereny wód powierzchniowych śródlądowych,
- ZP – tereny zieleni urządzonej,
- KS – teren urządzeń technicznych,
- KD – tereny dróg publicznych, w tym:
  - KDG – droga główna,
  - KDZ – droga zbiorcza,
  - KDD – droga dojazdowa.

W zakresie dyspozycji przestrzennej planu wyznaczono: granice obszaru objętego planem, linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania; nieprzekraczalne linie zabudowy; wykaz stanowisk archeologicznych, objętych ochroną konserwatorską, strefy ochrony konserwatorskiej; „E” – ochrony ekspozycji i „K” – ochrony krajobrazu oraz obiekty zabytkowe.

6.2. Ustalenia projektu mpzp określające zasady ochrony środowiska i przyrody.

Ustalenia w zakresie ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu sformułowano w formie nakazów, zakazów i dopuszczeń, celem:

- 1) spełnienia wymagań ochrony środowiska,
- 2) zachowania proporcji między zabudowaną i niezabudowaną częścią działki lub terenu,
- 3) utrzymania i ochrony przestrzeni o wartościowym krajobrazie oraz zapewnienia integracji przekształconego obszaru w zakresie widokowym i kompozycyjnym z terenami sąsiadującymi;
- 4) zapewnienia mieszkańcom i przyszłym użytkownikom odpowiednich standardów życia w zakresie dostępności do infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

W projekcie planu w zakresie dotyczącym **zasad ochrony środowiska** wprowadzono następujące ustalenia:

- **W obszarze planu** wprowadzono:
  - 1) zakazy:
    - a) lokalizacji zakładów stwarzających ryzyko wystąpienia poważnych awarii przemysłowych,
    - b) lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko na terenach wyznaczonych liniami rozgraniczającymi i oznaczonych symbolami 1 – 5 MU, za wyjątkiem przedsięwzięć z zakresu infrastruktury technicznej i liniowej oraz dróg,
    - c) lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko na terenach wyznaczonych liniami rozgraniczającymi i oznaczonych symbolami 1 UP, 1-5 U, 1 KS, 1 PU, za wyjątkiem przedsięwzięć z zakresu infrastruktury technicznej i liniowej oraz dróg,

d) lokalizacji składowisk odpadów, spalarni odpadów oraz działalności związanej z wytwarzaniem, magazynowaniem, odzyskiem, unieszkodliwianiem odpadów i gospodarowaniem odpadami;

2) dopuszczenia:

a) realizacji przedsięwzięć z zakresu infrastruktury technicznej i liniowej oraz dróg,

b) lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko na terenie wyznaczonym liniami rozgraniczającymi i oznaczonych symbolami 1 UP,

c) lokalizacji istniejących, w dniu wejścia w życie planu, przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, działających w oparciu o wydane pozwolenia i decyzje.

• W zakresie **ochrony gruntów i wód**, projekt mpzp ustala:

1) nakazy:

a) zachowania ciągłości systemu melioracyjnego, w tym prowadzenia działań inwestycyjnych na obszarze zdrenowanym w sposób niepowodujący trwałego przerwania drenażu i zniszczenia urządzeń melioracyjnych,

b) stosowania szczelnych urządzeń do odprowadzania wód opadowych, wyposażonych w separatory związków ropopochodnych wraz z osadnikami dla miejsc postojowych, parkingów, placów i garaży,

c) nakaz stosowania zasad odprowadzania ścieków, wód opadowych i roztopowych zgodnie z ustaleniami § 25:

- utrzymuje się indywidualne i zbiorcze systemy kanalizacji odprowadzania i oczyszczania ścieków, wraz z możliwością rozbudowy i modernizacji;
- ustala się budowę nowych oraz rozbudowę i przebudowę istniejących zbiorczych kolektorów sanitarnych i przepompowni ścieków, a także budowę i rozbudowę przyłączy sieci kanalizacyjnej oraz ich bieżące remonty;
- ustala się docelową realizację sieci kanalizacji deszczowej i sanitarnej z odprowadzeniem ścieków do istniejącej zbiorczej miejskiej oczyszczalni ścieków sanitarnych w Gliwicach (poza granicami opracowania);
- nakazuje się podłączenie terenów przemysłowych do miejskiego systemu kanalizacyjnego;
- dopuszcza się, do czasu realizacji zbiorczej sieci kanalizacyjnej, lokalizacji inwestycji pod warunkiem wyposażenia ich w indywidualne, wysokosprawne urządzenia do oczyszczania ścieków (oczyszczalnie indywidualne, grupowe); dopuszcza się również stosowanie bezodpływowych zbiorników na nieczystości płynne;
- dopuszcza się, do czasu realizacji kanalizacji deszczowej, odprowadzenie wód deszczowych do gruntu i rozsącanie ich za pomocą drenażu na powierzchni działki lub do zbiorników na wodę deszczową, zlokalizowanych na terenie działki, albo odprowadzenie do rowów melioracyjnych lub wód powierzchniowych;
- dopuszcza się retencjonowanie wód opadowych w zbiornikach na wodę deszczową

zlokalizowanych w obrębie działek inwestora oraz stosowanie retencji kanałowej, przy jednoczesnym podłączeniu do kanalizacji deszczowej;

- dopuszcza się kanalizowanie okresowych miejsc spływu wód opadowych;
- nakazuje się prowadzenie nowych kolektorów i sieci kanalizacyjnych w liniach rozgraniczających dróg, w szczególnie uzasadnionych przypadkach prowadzenie ich poza terenami przeznaczonymi pod trasy układu komunikacyjnego.

2) dopuszczenia:

- a) korekty naturalnego spływu wód opadowych, w tym zarurowania cieków wodnych, dla celów zapewnienia obsługi komunikacyjnej terenu,
- b) kanalizowania miejsc okresowych spływów wód opadowych;

3) zakazy:

- a) zmiany warunków spływu wód powierzchniowych w obrębie poszczególnych działek ze szkodą dla gruntów sąsiednich,
- b) lokalizacji nowych obiektów budowlanych innych niż urządzenia wodne i przeciwpowodziowe oraz urządzenia infrastruktury drogowej i technicznej w odległości mniejszej niż 5,0 m od linii brzegowej, tj. od górnej krawędzi skarpy brzegowej cieków wodnych,

- W ramach **ochrony strefy wód podziemnych** (GZWP Nr 330 – Gliwice) projekt mpzp ustala:
Cały obszar objęty planem jest zlokalizowany w zasięgu głównego zbiornika wód podziemnych GZWP nr 330 – Gliwice. W ramach ochrony strefy wód podziemnych ustala się zakaz wprowadzania ścieków bezpośrednio do wód podziemnych, wód oraz ziemi,
- W zakresie **ochrony powietrza atmosferycznego** projekt mpzp ustala:
  - 1) nakaz zaopatrzenia w ciepło w oparciu o własne i lokalne źródła energii;
  - 2) dopuszczenie stosowania zdalaczących systemów grzewczych;
  - 3) dopuszczenie termomodernizacji budynków na całym obszarze objętym planem.
- W zakresie **gospodarki odpadami** projekt mpzp ustala nakaz realizacji miejsc do gromadzenia odpadów stałych, jako:
  - a) sytuowanych w sposób estetycznie wkomponowany w otoczenie,
  - b) osłoniętych od strony przestrzeni ogólnodostępnych,
  - c) zabezpieczonych przed infiltracją wód opadowych.
- W zakresie **ochrony przed hałasem** projekt mpzp ustala:
  - 1) poziom hałasu przenikającego do środowiska nie może przekraczać dopuszczalnych wartości określonych w

przepisach ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jedn. Dz. U. 2017 r., poz. 519);

2) na podstawie przepisów ustawy określonej w pkt 1) tereny o określonym w planie przeznaczeniu przyporządkowuje się do poszczególnych rodzajów terenów, zróżnicowanych pod względem dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, określonych wskaźnikami hałasu L_{DWN} , L_N , L_{AeqD} i L_{AeqN} :

- a) tereny o przeznaczeniu MU – odpowiadają terenom zabudowy mieszkaniowo – usługowej;
  - b) tereny o przeznaczeniu UO – odpowiadają terenom przeznaczonym pod budynki związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,
  - c) tereny o przeznaczeniu US – odpowiadają terenom przeznaczonym na cele rekreacyjno – wypoczynkowe;
- 3) dla pozostałych terenów dopuszczalnego poziomu hałasu nie ustala się;
- 4) dla obiektów przeznaczonych na czasowy pobyt ludzi, zlokalizowanych na terenach UP i PU ustala się nakaz stosowania rozwiązań technicznych zapewniających właściwe warunki akustyczne w budynkach.

- W zakresie **ochrony terenów zieleni i wartości krajobrazowych** projekt mpzp ustala nakaz:
  - 1) uzupełnienie lub wymianę zdegradowanego drzewostanu oraz innych elementów zieleni.
- Na terenie objętym planem **nie występują obiekty i obszary podlegające ochronie na mocy przepisów o ochronie przyrody.**

6.3. Ustalenia szczegółowe dla poszczególnych terenów objętych projektem mpzp, mające wpływ na środowisko.

Wśród **ustaleń** projektu mpzp dotyczących zasad kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenów, należy wyróżnić te, **które mają wpływ na środowisko**, tj. określające:

- 1) przeznaczenie podstawowe i dopuszczalne terenów,
- 2) warunki lokalizacji obiektów i urządzeń w ramach ustalonego przeznaczenia terenów,
- 3) wskaźniki: zabudowy, intensywności zabudowy i powierzchni biologicznie czynnej terenów,
- 4) gabaryty i wysokości projektowanej zabudowy oraz geometrii dachów.

- ◆ **Tereny zabudowy mieszkaniowo – usługowej, oznaczone symbolami 1- 5 MU**, dla których w ramach **przeznaczenia podstawowego** ustalono: zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna (wolnostojąca, bliźniacza i szeregową), wielorodzinna, zabudowa z zakresu usług podstawowych oraz obiekty i urządzenia niezbędne dla jej obsługi, w tym: budynki gospodarcze, zespoły garażowe, garaże wolnostojące oraz wbudowane, z dopuszczeniem w podpiwniczeniu, miejsca parkingowe, dojścia, dojazdy, urządzenia infrastruktury technicznej; **Przeznaczenie dopuszczalne** obejmuje ciągi komunikacji

pieszej i rowerowej, zieleń urządzone, obiekty małej architektury. Dla terenów MU ustalono **wskazniki**: minimalny wskaźnik intensywności zabudowy: - mieszkaniowej jednorodzinnej: 0,01; maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 1,0; minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej: dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – 30%, mieszkaniowo – usługowej i usługowej: 25%; maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy: mieszkaniowej jednorodzinnej – 50%, mieszkaniowej wielorodzinnej – 60%, mieszkaniowo – usługowej i usługowej – 60%. Określono **maksymalną wysokość zabudowy**: maksymalna wysokość budynków mieszkalnych i usługowych: do wysokości 12,0 m, z dopuszczeniem podpiwniczenia; budynków garażowych i gospodarczych: do 4,0 m; wysokość obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej: do 15,0 m.

- ◆ **Teren zabudowy produkcyjno - usługowa i składowo – magazynowej**, oznaczone symbolem **1 PU**, dla których w ramach **przeznaczenia podstawowego** ustalono zabudowę produkcyjną, składowo – magazynową, oraz zabudowę i zagospodarowanie funkcjonalnie z nią związane, w tym: urządzenia infrastruktury technicznej, dojazdy, dojścia, miejsca parkingowe, garaże wolnostojące oraz wbudowane, zabudowę gospodarczą. **Przeznaczenie dopuszczalne** obejmuje obiekty usługowe, w tym handlowe, obiekty stanowiące zaplecze administracyjne i socjalno – sanitarne, obiekty małej architektury i zieleń urządzone.

Dla terenów PU ustalono **wskazniki**: minimalny wskaźnik intensywności zabudowy: 0,01; maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 2,0; minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej: 15 % powierzchni działki, maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy: 70% powierzchni działki. Określono **maksymalną wysokość zabudowy**, do wys. 18,0 m, w tym: obiekty magazynowe, składowe, usługowe, biurowe, administracyjne i socjalne. Maksymalna wysokość zabudowy obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej: do 25,0 m. Dla terenu PU obowiązuje zakaz lokalizacji zabudowy mieszkaniowej oraz lokali mieszkalnych. Ustalono również nakaz wyposażenia terenu w zieleń ochronną i izolacyjną.

- ◆ **Tereny zabudowy usługowej**, oznaczone na rysunku planu symbolami **1 UP**, dla których w ramach **przeznaczenia podstawowego** ustalono: zabudowę usługowo – produkcyjną z zakresu: rzemiosła, usług projektowych, handlu, magazynów, obiektów hotelowych, w tym obiekty i urządzenia niezbędne dla jej obsługi: budynki magazynowe i gospodarcze, garaże wolnostojące oraz wbudowane, z dopuszczeniem w podpiwniczeniu, wielostanowiskowe, wielopoziomowe, urządzenia infrastruktury technicznej, miejsca parkingowe, dojścia, dojazdy;

Przeznaczenie dopuszczalne obejmuje ciągi komunikacji pieszej i rowerowej, stacje paliw, myjnie samochodowe, obiekty małej architektury, zieleń urządzone, cieki wodne. Dla terenów UP ustalono **wskazniki**: minimalny wskaźnik intensywności zabudowy: 0,01; maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy 2,0; minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej: 20 % powierzchni działki; maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy: 70% powierzchni działki. Określono **maksymalną wysokość zabudowy**: budynki usługowe i magazynowe: do wys. 18,0 m, z dopuszczeniem podpiwniczenia; budynki garażowe i gospodarcze: do 6,0 m; wysokość zabudowy obiektów urządzeń infrastruktury technicznej, w tym związanej z telekomunikacją: do 25,0 m.

- ◆ **Tereny zabudowy usługowej**, oznaczone na rysunku planu symbolami **1-5 U**, dla których w ramach **przeznaczenia podstawowego** ustalono: zabudowę usługową z zakresu: rzemiosła, usług projektowych, handlu, magazynów, baz spedycyjnych, obiektów hotelowych, w tym obiekty i urządzenia niezbędne dla jej obsługi: budynki magazynowe i gospodarcze, garaże wolnostojące oraz wbudowane, z dopuszczeniem w podpiwniczeniu, wielostanowiskowe, wielopoziomowe, urządzenia infrastruktury technicznej, miejsca parkingowe, dojścia, dojazdy;

Przeznaczenie dopuszczalne obejmuje ciągi komunikacji pieszej i rowerowej, stacje paliw, myjnie samochodowe, warsztaty samochodowe, obiekty małej architektury, zieleń urządzonej, ciekły wodne. Dla terenów U ustalono **wskazniki**: minimalny wskaźnik intensywności zabudowy: 0,01; maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy 2,0; minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej: 20 % powierzchni działki; maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy: 70% powierzchni działki. Określono **maksymalną wysokość zabudowy** w tym: budynki usługowe i magazynowe: do wys. 18,0 m, z dopuszczeniem podpiwniczenia; budynki garażowe i gospodarcze: do 6,0 m; wysokość zabudowy obiektów urządzeń infrastruktury technicznej, w tym związanej z telekomunikacją: do 25,0 m.
- ◆ **Teren zabudowy usług oświaty**, oznaczone symbolem **1 UO**, dla których w ramach **przeznaczenia podstawowego** ustalono zabudowę, obiektami oświatowymi, w tym: szkoły, przedszkola, domy kultury, w tym obiekty i urządzenia niezbędne dla jej obsługi: w tym: urządzenia infrastruktury technicznej, dojazdy, dojścia, miejsca parkingowe, garaże wolnostojące oraz wbudowane, zabudowę gospodarczą. **Przeznaczenie dopuszczalne** obejmuje obiekty i urządzenia z zakresu sportu i rekreacji, internaty, obiekty administracji i bezpieczeństwa publicznego i inne służące realizacji celów publicznych, obiekty i lokale zbiorowego żywienia, jak stołówki, bufety, obiekty mieszkalne, budynki garażowe i gospodarcze, obiekty małej architektury, zieleń urządzonej. Dla terenów 1 UO ustalono **wskazniki**: minimalny wskaźnik intensywności zabudowy: 0,01; maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 2,0; minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej: 15 % powierzchni działki, maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy: 70% powierzchni działki. Określono **maksymalną wysokość zabudowy**, budynków szkoły: do wys. 15,0 m, budynków garażowych i gospodarczych: do wys. 4,0 m, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej: do wys. 15,0 m;
- ◆ **Teren zabudowy usług sportu i rekreacji**, oznaczone symbolem **1 US**, dla których w ramach **przeznaczenia podstawowego** ustalono urządzenia i obiekty sportu i rekreacji, w tym: hale sportowe, baseny, boiska do gier, korty i inne urządzenia dla sportu w tym obiekty i urządzenia niezbędne dla jej obsługi: urządzenia infrastruktury technicznej, miejsca parkingowe, dojścia, dojazdy, obiekty stanowiące zaplecze administracyjne i socjalno – sanitarne; **Przeznaczenie dopuszczalne** obejmuje obiekty usługowe z zakresu handlu i gastronomii, budynki garażowe oraz gospodarcze, obiekty małej architektury, zieleń urządzonej, zbiorniki wodne / wody otwarte dla celów rekreacji. Dla terenów 1 US ustalono **wskazniki**: minimalny wskaźnik intensywności zabudowy: 0,01; maksymalny wskaźnik intensywności

zabudowy: 1,0; minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej: 15 % powierzchni działki, maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy: 70% powierzchni działki. Określono **maksymalną wysokość zabudowy**, budynków o funkcji sportowej i rekreacyjnej wraz z zapleczem sanitarno – administracyjnym: do wys. 15,0 m, z dopuszczeniem podpiwniczenia, pozostałych budynków: do wys. 4,0 m, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej: do wys. 15,0 m;

◆ **Tereny zieleni urządzonej**, oznaczone symbolami **1 – 4 ZP**, dla których w ramach **przeznaczenia podstawowego** ustalono tereny parków, skwerów, ogrodów, wraz z zagospodarowaniem funkcjonalnie związanym z terenem: ciągi piesze, ścieżki rowerowe, obiekty małej architektury, obiekty kultury sakralnej, jak np. krzyże przydrożne, kapliczki, oświetlenie, urządzenia infrastruktury technicznej. **Przeznaczenie dopuszczalne** obejmuje: place zabaw, tereny sportu i rekreacji, miejsca parkingowe, ciekі wodne.

Dla terenów ZP ustalono **wskaźniki**: minimalny wskaźnik intensywności zabudowy: 0,01; maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy 0,1; minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej: 90 % powierzchni działki, maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy: 10% powierzchni działki. Na terenach ZP dopuszczono wyłącznie zabudowę związaną z obsługą i konserwacją zieleni, o **maksymalnej wysokości zabudowy** do 5,0 m.

◆ **Tereny rolnicze**, oznaczone symbolami **1- R**, dla których w ramach **przeznaczenia podstawowego** ustalono produkcję rolniczą, upraw ogrodniczych w tym: urządzenia infrastruktury, dojścia dojazdowe, budynki gospodarcze. **Przeznaczenie dopuszczalne** obejmuje: zielenią urządzonej. Na terenach R utrzymuje się istniejące na tych terenach wody powierzchniowe, z dopuszczeniem na nich urządzeń wodnych i przeciwpowodziowych.

◆ **Tereny wód powierzchniowych śródlądowych**, oznaczone symbolami **1 Ws**, dla których w ramach **przeznaczenia podstawowego** ustalono wody powierzchniowe śródlądowe, w tym: ciekі wodne. **Przeznaczenie dopuszczalne** obejmuje obiekty i budowle związane ochroną przeciwpowodziową i gospodarką wodną. Ustalono zakazy: budowy obiektów i budowli, za wyjątkiem określonych w przeznaczeniu dopuszczalnym, obsad nowymi zadrzewieniami i zakrzewieniami wzdłuż linii brzegowych, działań w obrębie koryta rzecznoego mogących spowodować wzrost zagrożenia powodziowego, a także wprowadzono nakaz zagwarantowania dostępności dla obsługi technicznej wód powierzchniowych.

◆ **Rozwiązania w zakresie obsługi komunikacyjnej:**

Na terenie objętym projektem planu wyznaczono tereny układu drogowego i urządzeń komunikacyjnych:

- 1) tereny dróg publicznych klasy głównej: **1 KDG**,
- 2) tereny dróg publicznych klasy zbiorczej: **1 KDZ**,
- 3) tereny dróg publicznych klasy dojazdowej: **1 KDD**,

W ramach **przeznaczenia podstawowego** dla terenów komunikacji ustalono lokalizację ulic z wyposażeniem dostosowanym do klasy i funkcji ulicy (w tym: jezdnie, chodniki, ścieżki rowerowe, pasy i zatoki postojowe, przejścia piesze, zatoki przystankowe) oraz niezbędną infrastrukturą techniczną (odwodnienie, oświetlenie, urządzenia zabezpieczenia, oznakowania i sterowania ruchem oraz służące ograniczaniu uciążliwości

komunikacyjnej, w tym ekrany akustyczne). **Przeznaczenie dopuszczalne** obejmuje lokalizację miejsc postojowe dla samochodów osobowych, zieleni izolacyjną i towarzyszącą, w postaci dekoracyjnych drzew i krzewów, odpornych na zanieczyszczenia komunikacyjne, sieci infrastruktury technicznej, reklamy oraz obiekty małej architektury, cieków wodnych w miejscu skrzyżowań.

◆ **Rozwiązania w zakresie infrastruktury technicznej:**

W zakresie zaopatrzenia w infrastrukturę techniczną na obszarze objętym projektem mpzp wprowadzono następujące ustalenia:

- **Zaopatrzenie w wodę:** realizacja sieci utrzymuje się istniejący zbiorczy system zaopatrzenia w wodę wraz z możliwością rozbudowy i modernizacji; zaopatrzenie w wodę dla celów bytowych, usługowych, produkcyjnych oraz ochrony przeciwpożarowej w oparciu o istniejącą i nowoprojektowaną sieć wodociągową oraz z lokalnych ujęć wody; dopuszcza się sukcesywną rozbudowę i modernizację istniejącej sieci wodociągowej (w tym wymianę sieci wodociągowej znajdującej się w złym stanie technicznym), nakazuje się podłączenie terenów przemysłowych do miejskiego systemu wodociągowego, dopuszcza się lokalizację zbiorników retencyjnych dla potrzeb ochrony przeciwpożarowej.
- **Zaopatrzenie w energię elektroenergetyczną:** utrzymanie istniejącego zbiorczego systemu zaopatrzenia w energię elektryczną – poprzez sieci wysokiego, średniego i niskiego napięcia oraz stacje transformatorowe, wraz z dopuszczeniem możliwości rozbudowy, przebudowy lub przełożenia, stosownie do potrzeb; dopuszczono budowę i rozbudowę nowoprojektowanych sieci i urządzeń.
- **Zasady w zakresie systemu odprowadzania ścieków – kanalizacja sanitarna i deszczowa:** utrzymanie indywidualnych i zbiorczych systemów kanalizacji odprowadzania i oczyszczania ścieków, wraz z możliwością rozbudowy i modernizacji; ustalono budowę nowych oraz rozbudowę i przebudowę istniejących zbiorczych kolektorów sanitarnych i przepompowni ścieków, a także budowę i rozbudowę przyłączy sieci kanalizacyjnej oraz ich bieżące remonty; ustalono docelową realizację sieci kanalizacji deszczowej i sanitarnej z odprowadzeniem ścieków do istniejącej zbiorczej miejskiej oczyszczalni ścieków sanitarnych w Gliwicach lub przewidzianej do rozbudowy i modernizacji zbiorczej miejskiej oczyszczalni ścieków sanitarnych w Pyskowicach; ustalono nakaz podłączenia terenów przemysłowych do miejskiego systemu kanalizacyjnego; dopuszczono, do czasu realizacji zbiorczej sieci kanalizacyjnej, lokalizacji inwestycji pod warunkiem wyposażenia ich w indywidualne, wysokosprawne urządzenia do oczyszczania ścieków (oczyszczalnie indywidualne, grupowe); dopuszczono również stosowanie bezodpływowych zbiorników na nieczystości płynne; do czasu realizacji kanalizacji deszczowej dopuszczono odprowadzenia wód deszczowych do gruntu i rozsączanie ich za pomocą drenażu na powierzchni działki lub do zbiorników na wodę deszczową, zlokalizowanych na terenie działki, albo odprowadzenia do rowów melioracyjnych lub wód powierzchniowych; dopuszczono kanalizowanie okresowych miejsc spływu wód opadowych.

Ścieki wprowadzane do wód lub ziemi muszą spełniać wymagania określone przepisami ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne, w tym rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego. Obiekty budowlane oraz instalacje, których użytkowanie jest związane z wprowadzaniem ścieków do wód lub do ziemi muszą spełniać wymagania, o których mowa w art. 76 ustawy z dnia z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.

- **Zaopatrzenie w gaz:** utrzymanie istniejącego systemu rozdzielczej sieci gazowej średniego i niskiego ciśnienia wraz z możliwością modernizacji i rozbudowy; utrzymanie istniejącej stacji redukcyjno – pomiarowej gazu, wraz z możliwością modernizacji i rozbudowy; realizacja, przebudowa i rozbudowa sieci gazowej wyłącznie jako podziemnej.
- **Zaopatrzenie w ciepło:** poprzez indywidualne i lokalne systemy zaopatrzenia w energię cieplną, w oparciu o istniejącą sieć gazową lub inne wysokosprawne energetycznie źródła ciepła, bazujące na wykorzystaniu paliw ekologicznych (np. gaz LPG), energii elektrycznej lub odnawialnych źródeł energii (pompy ciepła, baterie słoneczne, itp.); dopuszczono budowę magistrali ciepłej, a także ułożenie sieci c.o. na terenie dzielnicy; dla zabudowy istniejącej ustala się modernizację i wymianę istniejących systemów grzewczych oraz sukcesywną wymianę przestarzałych źródeł ciepła na nowoczesne i proekologiczne.
- **Zasady w zakresie obsługi systemów telekomunikacji:** docelowa realizacja systemu telekomunikacyjnego, poprzez budowę i rozbudowę infrastruktury telekomunikacyjnej, w tym związanej z sieciami szerokopasmowymi; na terenach zabudowy mieszkaniowo – usługowej MU dopuszcza się realizację infrastruktury telekomunikacyjnej wyłącznie o nieznacznym oddziaływaniu w rozumieniu art. 2 ust. 4 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.
- **Zasady gospodarki odpadami:** gospodarowanie odpadami, na terenie objętym planem w oparciu o zorganizowany zbiorczy system gospodarki odpadami obowiązujący na terenie gminy.

7. KIERUNKI I PRZEWIDYWANA INTENSYWNOŚĆ NIEPOŻĄDANYCH PRZEKSZTAŁCEŃ I DEGRADACJI ŚRODOWISKA PRZY DOTYCHCZASOWYM UŻYTKOWANIU I ZAGOSPODAROWANIU OBSZARU, W SYTUACJI BRAKU PLANU – WARIANT „0”.

Obszar objęty projektem planu posiada obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, uchwalony uchwałą Rady Miejskiej w Pyskowicach. W związku z istotnymi zmianami legislacyjnymi w prawie polskim od 2003 r., jak również modyfikacją kierunków rozwoju gminy przystąpiono do realizacji nowego planu.

Przedmiotowy obszar charakteryzuje się nieznacznym zurbanizowaniem w terenach nowo wyznaczonych, zabudowa to istniejąca stacja benzynowa i istniejący zakład produkcyjno usługowy. Analizując obecny rozwój wzdłuż ul. Kard. Stefana Wyszyńskiego, można zaobserwować wymianę i uzupełniania zabudowy w sposób rozproszony i nieharmonijny. Tereny inwestycyjne są wkomponowane w tereny zabudowy mieszkaniowej, co

również stanowi niekorzystny kierunek rozwoju zagospodarowania przestrzennego obszaru. Zdecydowaną część obszaru stanowią obecnie użytki rolne. Zasadnicza różnica pomiędzy obecnym kształtem przestrzeni (zawartym w obowiązującym mpzp), a przewidzianym w nowym projekcie planu polega na uporządkowaniu i rozdzieleniu funkcji mieszkaniowych i inwestycyjnych, dodaniu nowych terenów mieszkaniowych na północ od ul. Kard. Stefana Wyszyńskiego oraz nowych terenów usługowo-produkcyjnych po południowej stronie od ul. Kard. Stefana Wyszyńskiego.

Wariant „0” – „braku planu” – docelowo może wpłynąć niekorzystnie na rozwój terenów mieszkaniowych i inwestycyjnych, kształtowanych obecnie w sposób niesprzyjający ochronie historycznych układów urbanistycznych.

Obecnie można zaobserwować tendencję do utrzymania istniejącej zabudowy, jak też realizacji wielu obiektów i inwestycji odbiegających w znacznym stopniu od pożądaných standardów w zakresie skali, parametrów i wskaźników zabudowy, jak również estetyki i zagospodarowania otoczenia.

Niewprowadzenie nowego planu przyczyni się z pewnością do umocnienia niewłaściwych standardów w zakresie kształtowania przestrzeni, jak też dostępności do infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. Obecnie użytkowane drogi publiczne są ciągami komunikacyjnym o niskich parametrach, a jednocześnie, z uwagi na istniejącą zabudowę, o niewielkiej możliwości ich podwyższenia. Stąd też konieczne jest wprowadzenie nowych, uzupełniających rozwiązań komunikacyjnych, jak również dostosowanie części istniejących dróg do parametrów wymaganych przepisami odrębnymi. Wprowadzenie nowych regulacji z zakresu ochrony środowiska, w tym min. instalacji systemów grzewczych, obsługi wod.-kan., jak też zasad gospodarki odpadami jest pożądané m.in. ze względu na zmiany legislacji w tym zakresie, jak też sukcesywne podwyższanie się standardu życia mieszkańców.

Dosyć istotnym aspektem w zakresie obsługi komunikacyjnej jest wykonany przez inwestora prywatnego zjazd z terenów inwestycyjnych, łączący przyszłe tereny inwestycyjne z obwodnicą Pyskowic.

Reasumując, konieczna jest rewizja istniejących regulacji planistycznych na analizowanym obszarze. Z uwagi na nowe kierunki w polityce przestrzennej gminy, polegające m.in. na sukcesywnym rozwoju terenów inwestycyjnych, w tym zakładów produkcyjnych i usługowych, zaktualizowanie planu miejscowego jest jak najbardziej pożądané. Wprowadzenie nowych zabezpieczeń w zakresie planowania przestrzennego, pozwoli na uporządkowanie obszaru, stworzenie optymalnego układu funkcjonalno – przestrzennego, jak też zminimalizowanie ewentualnych konfliktów i zagrożeń środowiskowych. Prawdopodobnie konsekwencją niewprowadzenia nowego planu, będzie nieuchronne nawarstwianie się konfliktów i zagrożeń środowiskowych, wynikających z nieskoordynowanego procesu rozwoju zabudowy i niedokapitalizowania obszaru.

8. IDENTYFIKACJA ODDZIAŁYWAŃ ZWIĄZANYCH Z PLANOWANYMI FUNKCJAMI OBSZARU

Czynnik	Tereny, których dot. oddziaływanie	Technologia, możliwość wystąpienia oddziaływania	Prognozowane oddziaływanie i jego natężenie
Emisja zanieczyszczeń powietrza z systemów grzewczych	Tereny zabudowy	<p>Wystąpi w stopniu nieznacznym.</p> <ul style="list-style-type: none"> Zaopatrzenie w energię ciepłą w oparciu o istniejącą sieć gazową lub inne wysokosprawne energetycznie źródła ciepła, bazujące na wykorzystaniu paliw ekologicznych (np. gaz LPG), energii elektrycznej lub odnawialnych źródeł energii (pompy ciepła, baterie słoneczne). Dopuszcza się wykorzystanie zbiorczego systemu zaopatrzenia w energię ciepłą, w oparciu m.in. o istniejącą kotłownię komunalną technologiczną Pyskowice – Centrum. 	<ul style="list-style-type: none"> Nie wystąpią istotne zmiany. W dłuższej perspektywie możliwe ograniczenie niskiej emisji.
Emisja zanieczyszczeń powietrza z pojazdów samochodowych	Tereny komunikacji i ich otoczenia	<ul style="list-style-type: none"> Wystąpi głównie w otoczeniu istniejących dróg głównych klasy G, projektowanej Z oraz istniejących i projektowanych D. 	<ul style="list-style-type: none"> Znaczące oddziaływanie wzdłuż istniejących dróg głównych Możliwe zwiększenie oddziaływania wzdłuż ulic: Z, D.
Emisja hałasu komunikacyjnego	Tereny komunikacji i tereny sąsiadujące	Wystąpi hałas komunikacyjny.	<ul style="list-style-type: none"> Znaczące oddziaływanie wzdłuż istniejących dróg głównych – krajowej DK 94 (ul. Bytomska) i wojewódzkiej DW 901 (Gliwicka). Możliwe zwiększenie oddziaływania wzdłuż ulic: Z, D.
Hałas związany z lokowanymi funkcjami	W szczególności tereny produkcji i usług	Wystąpi	Oddziaływanie w stopniu nieznacznym
Wpływ na klimat lokalny	Tereny zabudowy	Prawdopodobny	Miejscowo w stopniu nieodczuwalnym
Przekształcenie krajobrazu	Obszary zainwestowania	Wystąpi	Znaczące oddziaływanie - zmiany w krajobrazie, na skutek przekształcenia terenów rolnych na tereny inwestycyjne, w tym produkcyjne.
Przekształcenie walorów widokowych	Tereny zabudowy	Wystąpią	W niewielkim zakresie ograniczenie pola widoku zabudową
Przekształcenie stosunków wodno gruntowych	Obszary zainwestowania	<p>Nie wystąpi.</p> <ul style="list-style-type: none"> Ścieki odprowadzane do kanalizacji miejskiej lub do wysokosprawnych urządzeń do oczyszczania ścieków (oczyszczalnie indywidualne, grupowe) Dopuszcza się stosowanie bezodpływowych zbiorników na nieczystości płynne. 	Wskutek wzrostu współczynnika odpływu (utwardzenie powierzchni)
Zanieczyszczenia wód na skutek zrzutu ścieków	Obszary zainwestowania	<p>Nie wystąpi.</p> <ul style="list-style-type: none"> Ścieki odprowadzane do kanalizacji miejskiej lub do wysokosprawnych 	Zależnie od sprawności kanalizacji miejskiej i urządzeń do oczyszczania ścieków

		urządzeń do oczyszczania ścieków (oczyszczalnie indywidualne, grupowe) • Dopuszcza się stosowanie bezodpływowych zbiorników na nieczystości płynne.	
Ograniczenie infiltracji wód opadowych do gruntu	Dachy, powierzchnie utwardzone	Wystąpi	Znaczące
Likwidacja powierzchni biologicznie czynnej	Nowe tereny inwestycyjne	Wystąpi	W granicach określonych ustaleniami planu
Powstawanie odpadów komunalnych	Tereny zainwestowane	Wystąpi	Zależnie od sprawności miejskiego systemu utylizacji
Powstawanie odpadów niebezpiecznych	Obiekty produkcyjno – usługowe	Może wystąpić	W założeniu nieznaczące (podlega utylizacji wg przepisów odrębnych)

9. PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA KOMPONENTY ŚRODOWISKA.

9.1. Wody powierzchniowe i podziemne

Teren objęty opracowaniem zlokalizowany jest w zasięgu głównego zbiornika wód podziemnych GZWP nr 330 – „Gliwice”. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 18 lipca 2001 *Prawo wodne (art. 59 ust. 1)* na obszarach ochronnych zbiorników wód śródlądowych, zarówno powierzchniowych jak i podziemnych, obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów lub korzystania z wody, w celu ochrony tych zasobów przed degradacją. Zgodnie z *art. 59 ust. 2 ustawy* na obszarach ochronnych można zabronić wznoszenia obiektów budowlanych oraz wykonywania robót lub innych czynności, które mogą spowodować trwałe zanieczyszczenie gruntów lub wód, a w szczególności lokalizowania inwestycji zaliczonych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Obszary ochronne ustanawia dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej, w drodze aktu prawa miejscowego, na podstawie planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza (*art. 60 ustawy*). W chwili obecnej brak jest obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych ustanowionych przez właściwego dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej, tym niemniej ochrona istniejących zasobów wodnych wymaga wykluczenia lokalizacji inwestycji stanowiących zagrożenie dla środowiska gruntowo – wodnego oraz wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych lub gruntu. Realizacja ustaleń miejscowego planu wywierać będzie wpływ na środowisko wodne przede wszystkim w zakresie:

- lokalnych zmian stosunków wodnych – zmniejszenia retencji gruntowej na skutek wprowadzenia zabudowy i utwardzonych nawierzchni z jednoczesnym wzrostem wód odprowadzanych kanalizacją oraz

- obniżenia zwierciadła wód gruntowych na skutek prowadzenia koniecznych prac ziemnych i budowlanych,
- możliwości zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych w wyniku wprowadzonych potencjalnych źródeł zanieczyszczeń.

W wyniku zabudowy części terenów oraz rozbudowy sieci wodociągowych i kanalizacyjnych wzrasta poziom drenażu, jak również dochodzi do obniżenia infiltracji i retencyjności terenu. Realizacja ustaleń planu powoduje zainwestowanie bezpośrednio do max. 17,5 ha terenu, który pozbawiony zostanie naturalnego zasilania.

Wody opadowe z połąci dachowych i terenów utwardzonych odprowadzane będą systemami infrastruktury miejskiej albo rozsączone w gruncie, pod warunkiem, że nie spowoduje to podtapiania nieruchomości sąsiadujących.

Wody deszczowe z połąci dachowych traktowane są jako wody czyste, niewymagające stosowania jakichkolwiek urządzeń podczyszczających. Natomiast charakterystycznymi wskaźnikami zanieczyszczenia ścieków deszczowych z terenów komunikacji jest zawiesina i substancje ropopochodne; stężenie zanieczyszczeń jest w głównej mierze uzależnione od natężenia ruchu. Wody opadowe z terenów zabudowy mieszkaniowej z uwagi na niewielkie natężenie ruchu i jego strukturę (wyłącznie pojazdy klasy lekkiej) nie będą stanowić zagrożenia dla jakości środowiska gruntowo – wodnego. Korzystnym rozwiązaniem w aspekcie bilansu wodnego terenu oraz reżimu odbiorników jest stosowanie nawierzchni przepuszczalnych i odprowadzanie wód opadowych na tereny zielone lub ich czasowe magazynowanie, a następnie wykorzystanie dla pielęgnacji terenów zieleni.

W przypadku terenów, na których prowadzona będzie działalność usługowa, produkcyjna – sposób odprowadzania wód deszczowych zależny będzie od specyfiki przedsięwzięcia i natężenia koniecznej obsługi komunikacyjnej. W przypadku terenów potencjalnie narażonych na zanieczyszczenie (np. tereny produkcyjne, składów i magazynów, gospodarki odpadami) konieczne jest stosowanie nawierzchni nieprzepuszczalnych, wyprofilowanych w sposób umożliwiający przejście całości spływu oraz zastosowanie ewentualnie urządzeń podczyszczających (osadnik, separator substancji ropopochodnych). Warunki techniczne przyłącza, w tym konieczność stosowania urządzeń podczyszczających będą przedmiotem umowy inwestora z administratorem sieci.

Ustalenia projektu planu wprowadzają jednoznaczne regulacje w zakresie gospodarki ściekowej – sanitarnej i deszczowej. Wymagania względem terenów przeznaczonych do zainwestowania w zakresie wyposażenia ich w kanalizację sanitarną i deszczową, jak również ustalenia dot. modernizacji i rozbudowy istniejących systemów przyczynią się do uregulowania gospodarki wodno – ściekowej na analizowanym obszarze, poprzez ograniczenie zagrożenia zanieczyszczenia wód powierzchniowych oraz podskórnych przez ścieki.

Ścieki wprowadzane do wód lub ziemi muszą spełniać wymagania określone przepisami ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne, w tym rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego. Obiekty budowlane oraz instalacje, których

użytkowanie jest związane z wprowadzaniem ścieków do wód lub do ziemi muszą odpowiadać wymogom, o których mowa w art. 76 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.

Skutki realizacji ustaleń planu dla jakości wód podskórnych i podziemnych nie będą znaczące. Istotne dla lokalnych zasobów wód podziemnych mogą okazać się natomiast skutki ograniczenia infiltracji wód opadowych do gruntu, wynikające z pokrycia powierzchni terenu zabudową i nawierzchniami szczelnymi. Prawdopodobny ubytek zasilania zasobów wód podziemnych będzie jednak mniejszy niż wynika to z bezwzględnego arealu powierzchni uszczelnionych, dzięki dopuszczeniu w ustaleniach planu odprowadzania wód deszczowych do gruntu, rowów melioracyjnych, względnie do wód powierzchniowych, jak również dopuszczenie kanalizowania okresowych miejsc spływu wód opadowych. Wody opadowe będą mogły wówczas częściowo infiltrować bezpośrednio do gruntu.

Szczególne znaczenie dla ochrony stosunków wodnych terenu ma zapewnienie efektywnie funkcjonujących terenów zieleni (przede wszystkim przyrodnej, zadrzewień śródpolnych, towarzyszącej zabudowie produkcyjno – usługowej) regulujących obieg wody poprzez retencję gruntową i utrzymujących równowagę wodną w glebie oraz pełniących funkcję ochronną (filtr biologiczny) jakości wód powierzchniowych i podziemnych.

9.2. Klimat

Realizacja ustaleń miejscowego planu wydaje się mieć niewielki wpływ na klimat obszaru opracowania, jak również na lokalne warunki klimatyczne. Nieznaczny wpływ o miejscowym zasięgu wystąpi w obszarach wskazanych pod zainwestowanie, a zwłaszcza pod tereny usługowo – produkcyjne. W najbliższym sąsiedztwie zabudowy i dużych powierzchni o utwardzonej nawierzchni (drogi, parkingi) należy oczekiwać wzrostu średnich temperatur i spadku wilgotności powietrza.

Kształtowaniu właściwych warunków przewietrzania terenu, szczególnie w związku z wprowadzeniem źródeł niskiej emisji zanieczyszczeń pyłowo – gazowych służyć będą tereny zieleni towarzyszącej zabudowie, poprzez dynamizowanie ruchów pionowych powietrza. Efektywnie funkcjonujące tereny zieleni pozwolą również na regenerację powietrza, pełniąc funkcję biologicznego filtra. Ponadto podkreślić należy, że projekt planu przewiduje zabudowywanie części dawnej doliny rzeki Dramy, która miała w założeniu pełnić rolę ekologicznego korytarza przewietrzającego. Podsumowując, nie należy oczekiwać niekorzystnych zmian mikro- i mezo klimatu analizowanego obszaru.

9.3. Gleby

Zgodnie z ustawą o *ochronie gruntów rolnych i leśnych* z dnia 18 grudnia 2008 r., jej przepisy dotyczące ograniczania przeznaczania gruntów na cele nierolnicze i nieleśne, w tym uzyskiwanie zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne nie mają zastosowania do gruntów rolnych położonych w granicach administracyjnych miast, a tym samym również do analizowanego obszaru. Ewentualne przeznaczenie gruntów rolnych na cele nierolnicze znajduje się

w wyłącznej gestii dyspozycji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Realizacja ustaleń przedmiotowego projektu planu na powierzchnię ziemi zaznaczy się głównie w fazie zagospodarowywania terenów dla nowoprojektowanych funkcji i wynikać będzie z koniecznych prac ziemnych dla potrzeb posadowienia nowoprojektowanej zabudowy, realizacji terenów komunikacji oraz wyposażenia terenów w niezbędną infrastrukturę techniczną. Wpływ na ukształtowanie powierzchni będzie nieznaczny, o miejscowym zasięgu, ale nieodwracalnym charakterze – projektowana zabudowa w większości wymagać będzie jedynie prac mikroniwelacyjnych.

Wpływ realizacji ustaleń planu na pokrywą glebową będzie wynikiem konieczności zdjęcia wierzchniej warstwy gleby w granicach projektowanych prac ziemnych i budowlanych, zniekształcenia profilu oraz zmiany właściwości fizykochemicznych gruntów w otoczeniu. Możliwe jest przesuszenie lub zawodnienie gleb, spowodowane zakłóceniem stosunków wodnych w wyniku niewłaściwego prowadzenia prac ziemnych. Zasadniczym skutkiem realizacji ustaleń miejscowego planu jest trwale wykluczenie gleb z rolniczego użytkowania i uszczuplenie terenów biologicznie czynnych. Nowoprojektowane oraz istniejące, adaptowane tereny zabudowy, wraz z układem komunikacyjnym obejmują obszar o łącznej powierzchni ok. 15 ha.

9.4. Powietrze atmosferyczne

Najbardziej prawdopodobnym zagrożeniem dla jakości powietrza atmosferycznego na analizowanym obszarze jest ruch kołowy o coraz większym natężeniu i uciążliwości, zwłaszcza wzdłuż ul. Kard. Stefana Wyszyńskiego: pełniących funkcje ruchu lokalnego oraz tranzytowego z udziałem pojazdów klasy ciężkiej. Wielkość emisji niezorganizowanej ze źródeł motoryzacyjnych zależy jest w głównej mierze od natężenia ruchu, jego struktury oraz czasu emisji.

Natężenie ruchu w związku z obsługą komunikacyjną terenów zabudowy mieszkaniowej oraz mieszkaniowo – usługowej będzie niewielkie, a jego wpływ na stan sanitarny powietrza pomijalnie mały.

Nowoprojektowane przeznaczenie terenów dla celów inwestycyjnych i ich docelowe użytkowanie będzie potencjalnym źródłem zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego w związku z zaopatrywaniem nowoprojektowanych obiektów w ciepło oraz potrzebą obsługi komunikacyjnej obszaru.

Wpływ źródeł grzewczych na stan sanitarny powietrza zależy przede wszystkim od technicznych parametrów zastosowanych urządzeń grzewczych (sprawność energetyczna, warunki spalania oraz warunki wprowadzania emisji zanieczyszczeń – parametry emitora) oraz zastosowanego rodzaju paliwa. Ustalenia projektu planu wprowadzają regulacje mające na celu ochronę jakości powietrza atmosferycznego. Ustalono zaopatrzenie w ciepło w oparciu o istniejącą sieć gazową lub inne wysokosprawne energetycznie źródła ciepła (powyżej 90%), bazujące na wykorzystaniu paliw ekologicznych (np. gaz LPG), energii elektrycznej lub odnawialnych źródeł energii (pompy ciepła, baterie słoneczne, itp.).

Oczekuje się, że wprowadzenie nowych rozwiązań komunikacyjnych, jak również modernizacja istniejących

(np. poszerzenia pasów ruchu, wprowadzenie nawierzchni asfaltowych, zieleni izolacyjnej, ekranów) ograniczy niekorzystny wpływ ruchu kołowego na środowisko.

Pogorszenie się standardów powietrza atmosferycznego w wyniku dyspozycji pod nową zabudowę należy określić jako nieznaczące. Nowe przepisy i standardy z zakresu ochrony środowiska, jak też obecnie stosowane rozwiązania techniczne w zakresie systemów energetycznych i zmniejszająca się energochłonność budynków mają wymierne skutki w zakresie sukcesywnego ograniczania negatywnego wpływu inwestycji na jakość powietrza atmosferycznego, wynikającego z niskiej emisji.

W efekcie można się spodziewać utrzymania sumarycznego zapotrzebowania na energię i związanej z tym emisji zanieczyszczeń do atmosfery, w wyniku równoważenia wzrostu zapotrzebowania na energię w wyniku zabudowy nowych terenów inwestycyjnych, poprzez termomodernizację istniejącej zabudowy i modernizację istniejących instalacji.

9.5. Klimat akustyczny

Zmiany klimatu akustycznego na przedmiotowym terenie należy rozpatrywać w kontekście art. 113 i 114 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska. Zgodnie z art. 113 ust. 1 w projekcie planu określa się zróżnicowane dopuszczalne poziomy hałasu powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, określone wskaźnikami hałasu $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$ (wskaźniki mające zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby) oraz L_D w_N i L_N (wskaźniki mające zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem) dla następujących rodzajów terenów przeznaczonych:

- a) tereny o przeznaczeniu MU – odpowiadają terenom zabudowy mieszkaniowo – usługowej;
- b) tereny o przeznaczeniu UO – odpowiadają terenom przeznaczonym pod budynki związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,
- c) tereny o przeznaczeniu US – odpowiadają terenom przeznaczonym na cele rekreacyjno – wypoczynkowe;

Dla pozostałych terenów dopuszczalnego poziomu hałasu nie ustala się. Dla obiektów przeznaczonych na czasowy pobyt ludzi, zlokalizowanych na terenach UP i PU ustala się nakaz stosowania rozwiązań technicznych zapewniających właściwe warunki akustyczne w budynkach.

Kluczowy wpływ na zmianę klimatu akustycznego będzie miał ruch kołowy i jego prawdopodobne zwiększenie w wyniku realizacji nowych połączeń analizowanego obszaru – zwłaszcza na terenach komercyjnych – z układem komunikacyjnym gminy.

Nowoprojektowane tereny zabudowy mieszkaniowo – usługowej stanowią jednocześnie źródła hałasu i obiekty chronione przed hałasem. Niemniej jednak funkcjonowanie tych terenów powoduje emisję hałasu o niewielkim natężeniu i jest związane z bytowaniem ludzi.

Tereny usługowe UP nie podlegają ochronie akustycznej. Realizacja działalności usługowej – istniejącej i nowoprojektowanej, zlokalizowanej w bezpośrednim sąsiedztwie terenów mieszkaniowych – z uwagi na swoją specyfikę i ograniczenia ustalone planem nie wpłynie zasadniczo na warunki akustyczne, bowiem działalność tego typu przeważnie nie wiąże się z emisją hałasu, nie wymaga również intensywnej obsługi komunikacyjnej,

która mogłaby podwyższyć poziom hałasu w środowisku. Skutki, wynikłe z podwyższenia skali emisji akustycznej będą odwracalne, miejscowe oraz krótkotrwałe (lokalny ruch pojazdów).

Tereny produkcyjne i składowo – magazynowe PU również nie podlegają ochronie akustycznej. Emisja hałasu z tych terenów będzie wynikiem pracy urządzeń i instalacji związanych z prowadzoną działalnością produkcyjną. Oddziaływanie akustyczne w takich przypadkach najczęściej nie stwarza uciążliwości dla otoczenia, jednak podstawowym wymogiem jest praca wewnątrz pomieszczeń, których konstrukcja wykazuje odpowiednią izolacyjność akustyczną.

Można natomiast założyć, że potencjalna emisja hałasu z nowoprojektowanych terenów zabudowy produkcyjnej i magazynowo – składowej będzie znacząca. Z uwagi na potencjalną uciążliwość tego typu działalności wprowadzono rozdział funkcjonalny terenów – nowe tereny mieszkaniowe są lokalizowane w północnej części obszaru, w sąsiedztwie terenów mieszkaniowych istniejących, natomiast komercyjne – w południowej, wzdłuż obwodnicy, która po swojej północnej części jest zainwestowana podobną zabudową. Największym źródłem hałasu będzie najprawdopodobniej obsługa komunikacyjna tych terenów, zwłaszcza przez pojazdy klasy ciężkiej. Minimalizacja oddziaływania akustycznego komunikacji winna być realizowana m.in. poprzez racjonalne zagospodarowanie terenów, w którym obiekty kubaturowe będą stanowiły naturalne ekranowanie na kierunku sąsiadujących nieruchomości, jak też poprzez odpowiednie wykorzystanie terenów biologicznie czynnych.

Projekt planu przewiduje dyspozycje przestrzenne, mające na celu minimalizację emisji hałasu komunikacyjnego, w tym: ustalenie nieprzekraczalnych linii zabudowy, budowę ekranów akustycznych wzdłuż tras komunikacyjnych gdzie występują przekroczenia standardów akustycznych, obsad zielenią izolacyjną i towarzyszącą w postaci dekoracyjnych drzew i krzewów, odpornych na zanieczyszczenia komunikacyjne. Należy się spodziewać, że zaproponowane rozwiązania przyczynią się do zminimalizowania wpływu uciążliwości układu komunikacyjnego na poziomie planowania przeznaczenia i zagospodarowania obszaru.

W przypadku przedsięwzięć mogących potencjalnie oraz zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, analizę klimatu akustycznego należy przeprowadzać każdorazowo na etapie oddziaływania poszczególnych przedsięwzięć.

9.6. Promieniowanie elektromagnetyczne niejonizujące

Źródła promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego mogą być naturalne lub antropogeniczne. Naturalne środowisko elektromagnetyczne jest skutkiem procesów zachodzących na Ziemi (wyładowania elektromagnetyczne w atmosferze ziemskiej) lub na Słońcu (promieniowanie elektromagnetyczne Słońca, a także w kosmosie (promieniowanie kosmiczne). Sztuczne środowisko elektromagnetyczne składa się z pól wytwarzanych celowo lub jako produkt uboczny wynikający ze stosowania niektórych urządzeń. Sztuczne źródła promieniowania wysokiej częstotliwości stosowane są m.in. w telekomunikacji, radiolokacji, lecznictwie,

diagnostyce i wytwarzają źródła lokalne o wartościach znacznie przewyższających tło naturalne. Realizacja ustaleń miejscowego planu może być źródłem promieniowania elektromagnetycznego, uwarunkowanego dalszym rozwojem infrastruktury technicznej w zakresie napowietrznych linii i urządzeń elektroenergetycznych oraz dopuszczalną lokalizacją urządzeń radiokomunikacyjnych, w tym stacji bazowych telefonii komórkowej.

Zakres ochrony przed polami elektromagnetycznymi zawarto w przepisach ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku *Prawo ochrony środowiska (Dział VI Ochrona przed polami elektromagnetycznymi)* oraz w rozporządzeniu wykonawczym z dnia 30 października 2003 r. w sprawie *dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów* (Dz. U. Nr 192, poz. 1883), które wyróżnia dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku, zróżnicowane dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz miejsc dostępnych dla ludności. Są one zależne od częstotliwości i rodzaju pracy źródeł. Zestawiono je w poniższych tabelach.

Tabela 1. Zakres częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko, dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych, charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych, dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową

Parametr fizyczny	Składowa elektryczna	Składowa magnetyczna	Gęstość mocy
Zakres częstotliwości pola elektromagnetycznego			
50 Hz	1kV/m	60 A/m	-

Tabela 2. Zakres częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko, dla miejsc dostępnych dla ludności oraz dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych, charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych, dla miejsc dostępnych dla ludności

Parametr fizyczny	Składowa elektryczna	Składowa magnetyczna	Gęstość mocy
Zakres częstotliwości pola elektromagnetycznego			
1. 0 Hz	10 kV/m	2500 A/m	-
2. 0 - 0,5 Hz	-	2500 A/m	-
3. 0,5 - 50 Hz	10 kV/m	60 A/m	-
4. 0,05 - 1 kHz	-	3/f A/m	-
5. 0,001 - 3 MHz	20 V/m	3 A/m	-
6. 3 - 300 MHz	7 V/m	-	-
7. 300 MHz - 300 GHz	7 V/m	-	0,1 W/m ²

Zgodnie z ustaleniami planu na terenach mieszkaniowych i mieszkaniowo – usługowych obowiązuje zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Ponadto na terenach tych dopuszczono realizację infrastruktury telekomunikacyjnej wyłącznie o nieznacznym

oddziaływaniu w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (t. jedn. Dz.U. z 2015, poz. 880 z późn. zm.).

Na terenach usługowych i produkcyjnych plan umożliwia realizację inwestycji mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Jednocześnie plan dopuszcza na całym obszarze realizację inwestycji celu publicznego z zakresu infrastruktury technicznej i liniowej.

Tym samym projekt planu dopuszcza na części terenów lokalizację instalacji radiokomunikacyjnych, radionawigacyjnych i radiolokacyjnych, z wyłączeniem radiolinii, emitujących pola elektromagnetyczne o częstotliwościach od 0,03 MHz do 300 000 MHz, w których równoważna moc promieniowana izotropowo wyznaczona dla pojedynczej anteny wynosi od 15 W do 10 000 W, zgodnie z zapisami rozporządzenia z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Na etapie lokalizacji oraz budowy tego rodzaju obiektów inwestor jest lub może być zobowiązany przez odpowiedni organ ochrony środowiska do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko.

Oddanie do użytkowania stacji bazowej wymaga uzyskania pozwolenia na emitowanie pól elektromagnetycznych do środowiska, na podstawie przeprowadzonych wstępnych pomiarów wielkości emisji z instalacji. Poziomy pól elektromagnetycznych nie może przekraczać wartości dopuszczalnych określonych w obowiązujących przepisach szczególnych, przy czym dla terenów oznaczonych symbolami MN i M-U obowiązują poziomy pól elektromagnetycznych jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową (tabela nr 1) a dla pozostałych terenów w granicach planu jak dla miejsc dostępnych dla ludzi (tabela nr 2). Mając na względzie istniejące regulacje prawne, wymagające zachowania odpowiednich stref bezpieczeństwa, w których przekroczone są natężenia pola elektromagnetycznego bezpieczne dla stałego pobytu ludzi, można przewidywać, że promieniowanie elektromagnetyczne pochodzące od sieci i urządzeń dopuszczonych planem nie będzie w istotny sposób oddziaływać na środowisko naturalne oraz zdrowie ludzi.

9.7. Odpady

Z dniem 1 stycznia 2012 r., t.j. od momentu wejścia w życie nowelizacji ustawy o odpadach, przestały obowiązywać gminne plany gospodarki odpadami. Pozostały wyłącznie Krajowy Plan Gospodarki Odpadami oraz Wojewódzkie Plany Gospodarki Odpadami.

Do końca 2011 r. gospodarka odpadami gminy Pyskowice odbywała się w oparciu o „Aktualizację Planu Gospodarki Odpadami dla Miasta Pyskowice” z 2009 r. Zgodnie z tym dokumentem w gminie rozwijano system selektywnego zbierania odpadów, którego celem było przyczynienie się do poprawy stanu czystości powierzchni ziemi i wyeliminowania przenikania zanieczyszczeń do gruntu, w tym do pokrywy glebowej.

W nowych regulacjach pozostała niezmieniona rola Krajowego Planu Gospodarki Odpadami, jako dokumentu realizującego politykę ekologiczną państwa i jego nadrzędna rola dla wojewódzkich planów gospodarki odpadami. Wojewódzkie plany gospodarki odpadami muszą być zbieżne z KPGO i uwzględniać odpady

wytworzone na obszarze, dla którego tworzony jest plan oraz przywożonych na ten obszar obejmujących odpady komunalne, odpady ulegające biodegradacji, odpady opakowaniowe i odpady niebezpieczne.

Mając na względzie strukturę funkcjonalną terenów, wyznaczoną w projekcie planu zagospodarowania przestrzennego, odpady wytwarzane będą na przeważającym obszarze objętym planem. Odpady komunalne będą pochodzić z terenów mieszkaniowych, jak i z terenów usług oraz usług i produkcji, w składzie których mogą znajdować się odpady klasyfikowane jako niebezpieczne. Gospodarowanie odpadami odbywa się w oparciu o zorganizowany zbiorczy system gospodarki odpadami. Można założyć, że przyjęty w gminie system zbierania, gromadzenia, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów spowoduje zauważalną poprawę ekologicznych warunków życia jego mieszkańców i wpłynie korzystnie na stan środowiska.

9.8. Zasoby przyrodnicze

Ustalenia miejscowego planu utrzymują w dużej mierze istniejące elementy systemu przyrodniczego obszaru opracowania obejmujące tereny rolne i zieleni śródpolnej, jak i tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej zlokalizowane na pozostałej części obszaru o łącznej powierzchni 37,5 ha, a także wyznacza tereny zieleni urządzonej ZP o łącznej powierzchni 4 ha.

W obszarze kompleksów rolnych wskazane jest wprowadzanie zadrzewień śródpolnych, mających wpływ przede wszystkim na kształtowanie warunków mikroklimatycznych (zmniejszanie siły wiatru, temperatury, wzrost wilgotności powietrza), a co za tym idzie poprawiających bilans wodny gleby oraz wpływających na wzrost różnorodności biologicznej terenu.

Potencjalnym źródłem zagrożeń dla środowiska gruntowo – wodnego w obszarze planu będą tereny rolnicze. Do głównych obszarowych rodzajów zanieczyszczeń z terenów upraw rolnych należą azotany i fosforany pochodzące ze stosowania nawozów mineralnych i naturalnych, stosowanych w nadmiernych dawkach lub w niewłaściwy sposób oraz substancje toksyczne głównie metale ciężkie pochodzące z chemicznych środków ochrony roślin (również osadów ściekowych i kompostów przemysłowych). W celu ograniczenia zagrożeń konieczne jest stosowanie podstawowych zasad zmniejszających ryzyko zanieczyszczenia, dotyczących w szczególności dawek, terminów i warunków stosowania nawozów i środków ochrony roślin (zebranych m.in. w Kodeksie Dobrej Praktyki Rolniczej wydanym przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2002 oraz regulowanych przepisami ustawy o nawozach i nawożeniu). Źródłem antropopresji (ogół działań człowieka, zarówno planowych i przypadkowych, mających wpływ na środowisko przyrodnicze) będzie zwłaszcza rozwój funkcji usługowej, produkcyjnej oraz składowo – magazynowej. Ustalenia planu wpłyną na uszczuplenie terenów biologicznie czynnych, jak również spowodują trwałe wykluczenie ok. 18 ha terenów gruntów rolnych, w przeważającej odległości, pod nowoprojektowaną zabudowę oraz komunikację.

Funkcja mieszkaniowa na obszarze objętym projektem planu jest utrwalona, stanowiąc uzupełnienie

i kontynuację istniejących zespołów zabudowy wzdłuż lokalnych dróg, w związku z czym jej rozwój nie spowoduje znaczących oddziaływań.

Wpływ zabudowy części terenu na warunki przyrodnicze dotyczy przede wszystkim:

- zmian w lokalnym obiegu wody – zmniejszenie zasilania przez pokrycie terenu materiałami nieprzepuszczalnymi, odprowadzanie wód kanalizacją,
- dodatkowej dostawy energii ze źródeł sztucznych (wypromieniowywanie ciepła z budynków w sezonie grzewczym) oraz
- wprowadzenia źródeł uciążliwości – emisja zanieczyszczeń pyłowo – gazowych, powstawanie ścieków socjalnych, technologicznych i potencjalnie zanieczyszczonych wód opadowych. Zasięg i natężenie tych oddziaływań będzie uzależnione od specyfiki i skali realizowanych przedsięwzięć inwestycyjnych; podstawowym warunkiem ograniczania niekorzystnego wpływu będą odpowiednie rozwiązania infrastrukturalne szczególnie w zakresie gospodarki ściekowej i gospodarki odpadami.

Dla ochrony istniejących zasobów przyrodniczych najistotniejsze rozwiązania planu dotyczą:

- zagospodarowania terenów rolniczych w postaci trwałych użytków zielonych oraz zieleni naturalnej stanowiącej zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne;
- zakazu budowy obiektów i budowli, za wyjątkiem związanych z ochroną przeciwpowodziową i gospodarką wodną.

9.9. Krajobraz

Realizacja ustaleń planu nie wpłynie na wytworzenie barier i fragmentacji środowiska. Nowoprojektowane tereny mieszkaniowo – usługowe stanowią logiczną kontynuację lub uzupełnienie istniejącej zabudowy, co w efekcie pozwala na racjonalne zagospodarowanie i uporządkowanie przestrzeni. Celem ochrony walorów krajobrazowych obszaru należy dbać o zachowanie i eksponowanie elementów historycznego układu przestrzennego w zakresie rozplanowania układu komunikacyjnego, linii zabudowy, kompozycji zieleni, a także dostosowania skali i formy nowoprojektowanej i modernizowanej zabudowy do historycznego otoczenia, w zakresie rozplanowania, skali i bryły i użytych materiałów. Ponadto plan ustala zakaz lokalizacji dominant architektonicznych i urządzeń technicznych o wysokości przekraczającej 12,0 m. Nowoprojektowane obiekty usługowe, produkcyjne i składowo – magazynowe dla zminimalizowania negatywnych skutków, winny się charakteryzować dbałością o estetykę zagospodarowania terenu (rozwiązania w zakresie brył obiektów i detalu architektonicznego, materiały wykończeniowe, kolorystyka, zagospodarowanie otoczenia).

W granicach obszaru opracowania wyznaczono strefy ochrony konserwatorskiej: „E” – ochrony ekspozycji i „K” – ochrony krajobrazu. Ustalenia planu określają zasady zabudowy i zagospodarowania terenów tak, aby zachowane zostały wymogi ochrony, utrzymania i zachowania najwartościowszych elementów zabytkowych i kulturowo – krajobrazowych.

10. ZAGROŻENIA ZWIĄZANE Z USTALENIAMI PLANU

Zaproponowane ustalenia planu minimalizują negatywne oddziaływanie na środowisko obszaru. Źródłem ewentualnych zagrożeń może być niepełna realizacja ustaleń planu, wpływających na komponenty środowiska.

- Tereny komunikacji – istnieje możliwość niewprowadzenia nowych i niezmodernizowania istniejących tras komunikacyjnych oraz niewyposażenia dróg o wysokim natężeniu ruchu w bariery dźwiękochłonne oraz niewyposażenia terenów w kanalizację deszczową – nie przyczyni się do poprawy stanu środowiska oraz nie wpłynie na ograniczenie przekraczania dopuszczalnych poziomów natężenia hałasu na terenach sąsiednich i zabudowy mieszkaniowej.
- Tereny usług – istnieje możliwość użytkowania i zagospodarowania terenów w sposób niezgodny z ustaleniami planu, obciążenia ruchem komunikacyjnym, zabezpieczenia niedostatecznej ilości miejsc parkingowych oraz przekroczenia uciążliwości poza granice działek – w efekcie może to doprowadzić do uciążliwości dla terenów sąsiednich oraz konfliktów społecznych.
- Tereny produkcyjne i infrastrukturalne – istnieje możliwość niewłaściwego rozplanowania zagospodarowania działek budowlanych, powodujące przekroczenie uciążliwości poza granice zajmowanej działki, jak również obciążenie ruchem komunikacyjnym.
- Tereny zabudowy mieszkaniowo – usługowej – istnieje prawdopodobieństwo długotrwałego procesu termomodernizacji budynków, wymiany i modernizacji systemów grzewczych i utrzymywanie się przekroczonych dopuszczalnych natężeń zanieczyszczeń w atmosferze wywołanych niską emisją. Pewnym zagrożeniem wydaje się przenikanie funkcji mieszkaniowych z usługowymi na jednym terenie, bez istotnego ograniczenia rodzajowego i udziałowego tych ostatnich. Wynika to jednak z istniejącego zagospodarowania i użytkowania terenów, jak również wymogu spójności ustaleń planu z ustaleniami Studium.

Zastrzeżenia może natomiast wzbudzać niedostateczne wyodrębnienie terenów mieszkaniowych od usługowych i produkcyjnych – zauważalna jest niedostateczna ilość terenów zielonych, pełniących funkcję stricte buforową, wprowadzających naturalną ochronę obszarów podlegających ochronie akustycznej.

Rozdzielanie terenów jedynie niewielkimi terenami zieleni może powodować immisję uciążliwości na tereny mieszkaniowe. Ustalenia planu wprowadzają nakazy wyposażenia terenów usługowo-produkcyjnych w zieleń ochronną i izolacyjną od terenów mieszkaniowych. Nowoprojektowane zainwestowanie terenów, zwłaszcza produkcyjnych, może przyczynić się do pogorszenia stanu jakości środowiska, niemniej jednak jeśli inwestorzy ograniczą oddziaływanie inwestycji do granic swojej nieruchomości to można założyć, że efekt skumulowany nie będzie znaczący.

Reasumując, ewentualne zagrożenia dla środowiska wynikłe z realizacji ustaleń planu w zakresie kształtowania i porządkowania ładu przestrzennego, wyznaczenia znacznej ilości terenów inwestycyjnych i komercyjnych, wyposażenia obszaru w infrastrukturę komunikacyjną i liniową – mogą przede wszystkim wynikać z niepełnego

wdrożenia planu miejscowego oraz braku rozwiązań systemowych w tym zakresie. Zazwyczaj bowiem najczęstszymi przyczynami braku efektów lub wręcz pogorszenia się stanu istniejącego są:

- niewłaściwe proporcje ustalania powierzchni zabudowy do powierzchni biologicznie czynnej
- narastająca dysproporcja między przyrostem substancji budowlanej, zwłaszcza mieszkaniowej a poziomem wyposażenia obszaru w infrastrukturę komunikacyjną i kanalizacyjną,
- dowolna interpretacja ustaleń planu w polityce realizacyjnej, prowadząca w efekcie do chaosu przestrzennego obszaru,
- brak realizacji ustaleń odnoszących się do kształtowania terenów otwartych i zielonych,
- dopuszczenie do zaśmiecenia terenów, będącego efektem nieudolnego systemu gospodarki odpadami.

Zainwestowanie nowych terenów, w tym przekształcenie terenów rolnych w inwestycyjne, wiąże się z ubytkiem powierzchni biologicznie czynnej, jak również zmianą gospodarki ściekowej, wzrostem emisji zanieczyszczeń i hałasu, jak również wytwarzanych odpadów. Stąd szczególna rola samorządu lokalnego w konsekwentnej egzekucji przepisów obowiązującego prawa, w tym lokalnego, jakim jest plan zagospodarowania przestrzennego. Pełna realizacja ustaleń planu, która będzie jednocześnie uwzględniać zarówno nakazy, jak i zakazy, jak też ogólne zasady zabudowy i zagospodarowania terenów, zminimalizuje ewentualne zagrożenia środowiska, które prowadziłyby do zagrożenia zdrowia i życia mieszkańców.

11. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W MIEJSCOWYM PLANIE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.

Projekt planu uwzględni rozwiązania mające na celu zmniejszenie, ograniczenie a nawet wyeliminowanie negatywnych oddziaływań na środowisko, związanych z docelową realizacją jego ustaleń. Zasady zabudowy i zagospodarowania terenów przyjęte w planie, a także racjonalna eksploatacja, promująca użytkowanie terenów bezpiecznych nie tylko pod względem ekonomicznym, ale i ekologicznym – pozwoli na minimalizację negatywnych oddziaływań na środowisko i ochrony jego zasobów.

Przedmiotowy projekt planu miejscowego jest zgodny z uwarunkowaniami i kierunkami ekofizjograficznymi obszaru oraz z kierunkami rozwoju określonymi w Zmianie Studium Kierunków Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Pyskowice. Dla całego obszaru wprowadzono zapisy minimalizujące emisję zanieczyszczeń do atmosfery oraz rozwiązania przestrzenne ograniczające szkodliwe oddziaływanie akustyczne na środowisko życia ludzi, wprowadzono również znaczące regulacje w zakresie gospodarki wodno – ściekowej i ochrony wód. Mając na względzie fakt, iż plan miejscowy, jako narzędzie polityki przestrzennej, wymaga wdrażania w powiązaniu z przepisami odrębnymi służącymi ochronie środowiska – można przyjąć, że racjonalna realizacja planu przyczyni się do zrównoważonego korzystania ze środowiska, pozwalając na utrzymanie jego funkcjonowania na nie pogorszonym poziomie. W związku z powyższym nie wydaje się celowe przedstawianie rozwiązań alternatywnych.

12. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Realizacja ustaleń miejscowego planu nie będzie powodować transgranicznych oddziaływań na środowisko.

13. PROGNOZOWANY WPŁYW USTALEŃ PLANU NA RYZYKO WYSTĄPIENIA POWAŻNYCH AWARII

Określenie „poważnej awarii” wprowadzone zostało ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 roku – Prawo ochrony środowiska. Zgodnie z definicją ustawową przez poważną awarię rozumie się *„zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem”*.

Kryteria charakteryzujące poważne awarie precyzuje rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 grudnia 2002 roku w sprawie poważnych awarii objętych obowiązkiem zgłoszenia do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, i tak o poważnej awarii mówimy o ile spełnia jedno z następujących kryteriów:

- były następstwem pożaru, eksplozji lub uwolnienia w trakcie procesu przemysłowego co najmniej 5% ilości jednej z substancji niebezpiecznych decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o dużym ryzyku wystąpienia awarii;
- były następstwem pożaru, eksplozji lub uwolnienia w trakcie procesu magazynowania lub transportu dowolnej ilości co najmniej jednej z substancji niebezpiecznych wymienionych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 9 kwietnia 2002 roku, jeżeli powodują m.in. co najmniej jeden z następujących rodzajów skutków w środowisku:
  - trwałe uszkodzenie lub zniszczenie środowiska, o powierzchni co najmniej 1 ha, z zastrzeżeniem poniższych punktów,
  - trwałe uszkodzenie lub zniszczenie obiektu poddanego pod ochronę, na podstawie przepisów o ochronie przyrody, w drodze uznania za pomnik przyrody lub stanowisko dokumentacyjne,
  - trwałe uszkodzenie lub zniszczenie jednego lub kilku elementów przyrodniczych środowiska, bez względu na wielkość uszkodzonej lub zniszczonej powierzchni, na obszarze poddanym pod ochronę na podstawie przepisów o ochronie przyrody, stanowiącym park narodowy, rezerwat przyrody, park krajobrazowy, obszar chronionego krajobrazu, użytek ekologiczny lub zespół przyrodniczo – krajobrazowy,
  - zanieczyszczenie cieków naturalnych lub kanałów, na długości co najmniej 5 km,
  - zanieczyszczenie poziomów wodonośnych wód podziemnych na obszarze ich zalegania, o powierzchni co najmniej 1 ha.

Planowane użytkowanie terenu w związku z funkcją produkcji, składów i magazynów na terenach P może powodować ryzyko wystąpienia poważnej awarii; wyeliminowanie czy ograniczenie możliwości wystąpienia

poważnej awarii wymaga bezwzględnego przestrzegania przepisów szczególnych dotyczących transportu i przechowywania substancji i materiałów niebezpiecznych.

14. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Na terenie objętym opracowaniem oraz w bezpośrednim jego sąsiedztwie nie występują obszary oraz obiekty podlegające ochronie prawnej, a zwłaszcza obszary NATURA 2000.

Projekt miejscowego planu wprowadza szereg ustaleń ograniczających potencjalny niekorzystny wpływ projektowanych terenów na środowisko. Do najistotniejszych rozwiązań należą przede wszystkim:

- 1) ograniczenia w zakresie lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- 2) zakaz lokalizacji inwestycji powodujących przekroczenie standardów jakości środowiska,
- 3) wszelkie działania inwestycyjne, w tym: realizacja obiektów budowlanych, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, ich przebudowa i remonty, wymagają zapewnienia zachowania ciągłości systemu melioracyjnego;
- 4) nakaz prowadzenia działań inwestycyjnych na obszarze zdrenowanym w sposób niepowodujący przerwania drenażu i zniszczenia urządzeń melioracyjnych;
- 5) nakaz budowy i rozbudowy sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej, w tym rozwój systemu kanalizacji deszczowej w sposób zapewniający podczyszczenie wód opadowych z terenów komunikacji i nawierzchni utwardzonych – zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie;
- 6) zakaz lokalizacji nowych obiektów budowlanych innych niż urządzenia wodne i przeciwpowodziowe oraz urządzenia infrastruktury drogowej i technicznej w odległości mniejszej niż 5,0 m od linii brzegowej, tj. od górnej krawędzi skarpy brzegowej cieków wodnych;
- 7) zakaz grodzenia nieruchomości przylegających do wód powierzchniowych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (tekst jedn. Dz.U. z 2015 r., poz. 469 ze zm.);
- 8) ze względu na ochronę powietrza atmosferycznego, ustalono nakaz zaopatrzenia w ciepło w oparciu o własne i lokalne źródła energii, bazujące na wykorzystaniu paliw ekologicznych (np. gaz LPG), energii elektrycznej lub odnawialnych źródeł energii (pompy ciepła, baterie słoneczne, itp.);
- 9) w zakresie ochrony przed hałasem ustalono nakaz dotrzymania dopuszczalnych poziomów hałasu dla poszczególnych rodzajów terenu, określonych wskaźnikami hałasu LDWN, LN, LAeq D i LAeq N;
- 10) w zakresie gospodarki odpadami obowiązuje systemem gospodarowania odpadami przyjęty w gospodarce komunalnej gminy; w planie ustalono nakazuje się realizację miejsc do gromadzenia odpadów stałych, jako:

sytuowanych w sposób estetycznie wkomponowany w otoczenie, osłoniętych od strony przestrzeni ogólnodostępnych, zabezpieczonych przed infiltracją wód opadowych.

15. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Przyjęte metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu winny umożliwiać monitoring - w podstawowym zakresie, tj. w zakresie zgodności użytkowania i zagospodarowania terenów z ustaleniami miejscowego planu oraz rzeczywistej presji na środowisko.

15.1. Analiza zgodności użytkowania i zagospodarowania terenów z ustaleniami miejscowego planu oraz dynamiki zmian w strukturze użytkowania

W trakcie procesu realizacji ustaleń planu mogą pojawić się rozbieżności pomiędzy samymi ustaleniami planu i wynikającym z nich prognozowanym zakresem oddziaływania na środowisko, a rzeczywistym stopniem przekształcenia przestrzeni oraz, będącym jego następstwem, realnym wpływem na komponenty środowiskowe. Celowe wydaje się zatem monitorowanie realizacji skutków ustaleń planu, w celu zidentyfikowania i wykluczenia najbardziej niekorzystnych.

Z art. 32 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wynika obowiązek sporządzenia okresowych ocen aktualności SUIKZP oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, co najmniej raz na kadencję rady gminy. Monitoring skutków realizacji ustaleń planu prowadzony będzie w ramach analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, dokonywanej zgodnie z ww. art. 32 ust. 1 ustawy, przez burmistrza miasta i uwzględniającej m.in. prowadzone na bieżąco rejestry wydanych pozwoleń na budowę oraz rejestry obiektów oddanych do użytku.

Analiza zgodności użytkowania i zagospodarowania terenów z ustaleniami miejscowego planu oraz dynamiki zmian w strukturze użytkowania i zabudowy terenów prowadzona będzie w oparciu o np. wydane pozwolenia na budowę, obiekty oddane do użytkowania, przyjęte w projektach parametry zabudowy.

15.2. Ocena skutków realizacji planu na środowisko

Dla oceny skutków realizacji ustaleń miejscowego planu na środowisko proponuje się zastosowanie metod pozwalających na **monitoring presji na środowisko** oraz **stanu jakości środowiska**.

Monitoring presji na środowisko powinien dotyczyć w szczególności realizacji na obszarze objętym planem przedsięwzięć mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w tym prowadzenia rejestru i analiz wydawanych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia.

Dla oceny jakości środowiska proponuje się wykorzystanie wyników Państwowego Monitoringu Środowiska

(realizowanego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach) w zakresie stanu jakości poszczególnych komponentów środowiska oraz występujących tendencji i dynamiki zmian.

Gromadzone informacje w ramach PMŚ służą wspomaganie działań na rzecz ochrony środowiska poprzez systematyczne informowanie organów administracji i społeczeństwa o:

- jakości elementów przyrodniczych, dotrzymywaniu standardów jakości środowiska lub innych poziomów określonych przepisami oraz obszarach występowania przekroczeń tych standardów lub innych wymagań,
- występujących zmianach jakości elementów przyrodniczych, przyczynach tych zmian w tym powiązaniach przyczynowo – skutkowych występujących pomiędzy emisjami i stanem elementów przyrodniczych.

Państwowy Monitoring Środowiska (PMŚ) został utworzony ustawą z dnia 20 lipca 1991 roku o Inspekcji Ochrony Środowiska w celu zapewnienia wiarygodnych informacji o stanie środowiska. Zgodnie z art. 23 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska. Główny Inspektor Ochrony Środowiska jest odpowiedzialny za opracowywanie wieloletnich programów Państwowego Monitoringu Środowiska obejmujących zadania wynikające z odrębnych ustaw, zobowiązań międzynarodowych oraz innych potrzeb wynikających z polityki ekologicznej państwa. Programy wojewódzkie Państwowego Monitoringu Środowiska są opracowywane przez wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska.

Ważnym zadaniem w cyklu PMŚ jest pełne wdrożenie nowego systemu gromadzenia, udostępniania i przekazywania danych i informacji o stanie środowiska wytwarzanych w ramach PMŚ, m.in. z wykorzystaniem systemu informacji geograficznej (GIS), a także wdrożenie raportowania o stanie środowiska opartego na jednolitej infrastrukturze informacji przestrzennej w Europie (INSPIRE).

16. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu gminy Pyskowice w rejonie ul. Kard. Stefana Wyszyńskiego. Przedmiotem niniejszego opracowania jest identyfikacja i analiza prognozowanych oddziaływań na środowisko ustaleń projektu miejscowego planu.

Podstawowym celem prognozy, opracowywanej równocześnie z projektem planu jest poszukiwanie i wskazanie możliwości rozwiązań planistycznych najkorzystniejszych dla stanu środowiska, poprzez identyfikację i ocenę najbardziej prawdopodobnych wpływów na abiotyczne, biofizyczne i zdrowotne komponenty środowiska określonego obszaru, jakie może wywołać realizacja dyspozycji przestrzennych zawartych w projekcie planu.

Prognozę opracowano zgodnie z wymogami ustawy z dnia 3 października 2008 roku o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.

Obszar objęty opracowaniem obejmuje częściowo tereny zainwestowane, jak również tereny otwarte, biologicznie czynne, kompleksy gruntów rolnych – użytkowanych rolniczo, w znacznym stopniu odłogowanych.

Realizacja projektu planu wpłynie na racjonalny proces uzupełnienia i modernizacji istniejącej zabudowy i zagospodarowania, uwzględniający istniejące lokalne uwarunkowania kulturowe oraz środowiskowe. Projekt planu wyznacza tereny przeznaczone pod nową zabudowę mieszkaniowo – usługową, usługowo-produkcyjną, infrastruktury oraz tereny nowych elementów układu komunikacji.

Należy przyjąć, że realizacja planu w proponowanej wersji będzie miała minimalny wpływ na środowisko przyrodnicze. Stan terenów najwartościowszych walorach środowiskowych, poprzez odpowiednio dobrane przeznaczenie i zasady zagospodarowania, nie ulegnie pogorszeniu. Na obszarze objętym planem najbardziej wartościowa przyrodniczo jest przestrzeń znajdująca się w północnej części opracowania – tereny rolnicze. Ponadto projekt miejscowego planu wprowadza szereg ustaleń ograniczających potencjalny niekorzystny wpływ projektowanych terenów na środowisko. Racjonalne zagospodarowanie i zabudowę przestrzeni obszaru realizują, określone w planie, indywidualnie dla każdego terenu wskaźniki powierzchni biologicznie czynnej oraz wskaźniki intensywności i powierzchni zabudowy.

Zasadnicze rozwiązania projektu miejscowego planu w aspekcie potencjalnych skutków środowiskowych dotyczą wyznaczenia nowoprojektowanych terenów zabudowy usługowo-produkcyjnej (UP), produkcyjno-usługowej i magazynowo – składowej (PU).

Dla ochrony istniejących, lokalnych zasobów przyrodniczych projekt miejscowego planu:

- zachowuje istniejące kompleksy użytków rolnych (R o łącznej powierzchni 40 ha),
- wyznacza tereny dolin cieków WS wraz z towarzyszącymi zbiorowiskami roślinnymi R, wraz z zakazem zabudowy i wygradzeń,
- wyznacza tereny zieleni urządzonej ZP (o łącznej powierzchni 4 ha).

Zmiany struktury funkcjonalnej, są niezbędne ze względu na potrzeby rozwoju nie tylko analizowanego obszaru, ale i całej gminy Pyskowice, której obecna polityka przestrzenna idzie w kierunku tworzenia, obok terenów mieszkaniowych, terenów inwestycyjnych i komercyjnych, celem zwiększenia konkurencyjności gminy w stosunku np. do sąsiednich Gliwic. Zaproponowane zwiększenie terenów przeznaczonych pod zabudowę, nie powinno spowodować istotnego pogorszenia warunków życia mieszkańców oraz wywołać negatywnych skutków dla środowiska, ładu przestrzennego oraz ekosystemu miasta. Projekt planu spełnia te wymagania, zachowując najważniejsze walory przyrodnicze, kulturowe i krajobrazowe obszaru.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu Gminy Pyskowice w rejonie ul. Kard. Stefana Wyszyńskiego zawiera ogólne ustalenia z zakresu ochrony środowiska, w związku z czym analiza przeprowadzona w ramach niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko jest adekwatna do stopnia szczegółowości ustaleń planu. W przypadku przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz niektórych mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, przeprowadza się obligatoryjnie postępowanie w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w ramach której

określa się, analizuje oraz ocenia:

- bezpośredni i pośredni wpływ danego przedsięwzięcia na: środowisko oraz zdrowie i warunki życia ludzi, dobra materialne, zabytki, wzajemne oddziaływanie między tymi elementami, dostępność do złóż kopalin,
- możliwości oraz sposoby zapobiegania i zmniejszania negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko,
- wymagany zakres monitoringu, a także określa zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Na analizowanym terenie brak jest form ochrony przyrody, natomiast z bazy danych prowadzonych przez RDOŚ w Katowicach wynika że na obszarze planu zlokalizowany jest międzynarodowy korytarz spójności obszarów chronionych „Drama”. Obszar zaznaczonego w bazie korytarza jest wyznaczony na terenach już zainwestowanych – między innymi stacji paliw, zakładu produkcyjnego, wybudowanych nowych obiektów, jak i obiektów drogowych.

Analizowany teren, na którym w bazie RDOŚ zaznaczono fragment korytarza, ograniczony jest drogą główną – obwodnicą Pyskowic oraz drogą główną i drogą zbiorczą. Jako obszar zamknięty drogami silnie obciążonymi ruchem drogowym oraz zainwestowany zabudową istniejącą - (mieszkaniową, usługową, produkcyjną), nie powinien być brany pod uwagę jako korytarz spójności obszarów.

Na analizowanym terenie nie może być mowy o funkcjach korytarza ekologicznego, a obszar międzynarodowego korytarza spójności obszarów chronionych „Drama” powinien być wyznaczony w obecnym korytarzu rz. Dramy przebiegającym poza obszarem opracowania.

17. BIBLIOGRAFIA.

- „Warunki ekofizjograficzne miasta Pyskowice” z 2012 r., Przedsiębiorstwo Usługowe „GEOGRAF”, Al. Piłsudskiego 30/34
- „Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Pyskowice” uchwalonego uchwałą nr XLI/325/2014 Rady Miejskiej w Pyskowicach z dnia 26 marca 2014 r.
- „Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Pyskowice”, Instytut Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa skalnego, Oddział Zamiejscowy w Katowicach, Centrum Gospodarki Odpadami, Katowice 2008
- „Program gospodarki odpadami dla Gminy Pyskowice”, Instytut Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa skalnego, Oddział Zamiejscowy w Katowicach, Centrum Gospodarki Odpadami, Katowice 2009
- *Mapa hydrograficzna*. Skala 1:50 000. Arkusz M-34-50-C (Pyskowice),
- „Geografia regionalna Polski” Jerzy Kondracki Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1998,
- „Geomorfologia Polski. Tom 1. Polska Południowa Góry i Wyżyny” praca zbiorowa pod redakcją M. Klimaszewskiego, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1972,
- „Klimat Polski” Alojzy Woś Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1999.
- Strony www:

<http://www.polskadroga.pl/am/polska2025.htm>

http://www.proekologia.pl/e107_plugins/content/content.php?content.42469.2

<http://www.poznan.pl/mim/wos/news/polityka-ekologiczna-panstwa-w-latach-2009-2012-z-perspektywa-do-roku-2016,32169.html>

http://www.ekoportal.gov.pl/opencms/opencms/ekoportal/warto_wiedziec_i_odwiedzic/artykuly/strat.html

http://slaskie.pl/planzagospodarowania/?grupa=9&dzi=1287555804&art=1288255401&id_menu=0

http://www.slaskie.pl/przest_plan/info_ppzp.htm

<http://www.slaskie.pl/pos/cz1.htm>

http://www.slaskie.pl/strona_n.php?jezyk=pl&grupa=3&dzi=1334141717&id_menu=566

http://bip.slaskie.pl/index.php?grupa=40&id=74&id_menu=54

<http://www.przyroda.katowice.pl/pl/przyroda-nieozywiona/klimat/129-klimat-obszarow-zurbanizowanych>

http://lodz.rdos.gov.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=138:informacje-ogolne-sie-obszarow-natura-2000&catid=53:informacja-o-obszarach-natura-2000&Itemid=90

<http://www.katowice.pios.gov.pl/index.php?tekst=monitoring/pms/program>

<http://www.geoportal.rdos.katowice.pl/geoportal/>